

การพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรอง

สารนิพนธ์

ของ

กรรณา พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรอง

บทคัดย่อ
ของ
กรุณา พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ
พฤษภาคม 2549

กรุณา พูลสวัสดิ์. (2549). การพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรอง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดารณี ศักดิ์ศิริผล.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกการอ่านคำด้วยบัตรย่อยกรอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6) โรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สตูลภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2548 จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกอ่านบัตรย่อยกรอง แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสถิติสำหรับแบบทดสอบสมมุติฐาน ด้วยวิธี The Wilcoxon Matched Pairs Signed Rank Test

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า

1. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6) ที่ได้รับการสอนอ่านคำ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรองมีความสามารถในการอ่านหลังการทดลองอยู่ในระดับดี
2. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6) ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรองมีความสามารถในการอ่านคำก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

INCREASING WORD READING ABILITY OF THE LEARNING
DISABLED STUDENTS BY USING POETRY

AN ABSTRACT

BY

KARUNA PULLSAWAT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in special Education
at Srinakharinwirot University

May 2006

Karuna Pullsawat. (2006). *Increasing Word Reading Ability of the Learning Disabled*

Students by using Poetry. Master Thesis, M.Ed. (Special Education).

Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Adisor Committee :
Assist. Prof. Daranee Suksiripon.

The purpose of this research was to improve the reading ability of the learning disabled students using poetry.

The sample consisted of 7 learning disabled children in PrathomSuksa IV to VI They were selected from Paraneer School, Satun Education Service Area Office in the academe year 2005.

The instruments were poetry, the test for word reading ability. The mean, Standard derivation and the Wilcoxon Matched Paris Signed-Ranks Test were employed in the data analysis.

The data revealed that :

1. The learning disabled students by using poetry PrathomSuksa IV to VI Performed of the asoutstanding level after participation.

2. The learning disabled students by using poetry PrathomSuksa IV to VI with learning disabilities showed development on reading words before and after participation, significantly deferent at the .05 level.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร. ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดารณี ศักดิ์ศิริผล อาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประธานกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และ ดร. เรวดี กระโหมวงศ์ อาจารย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนช่วย กระตุ้นให้กำลังใจในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณา ของอาจารย์เป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เตือน พรหมเมศ อาจารย์พัชรี จิวพัฒน์กุล อาจารย์จริยา ตาเดอิน ที่ได้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ แนะนำแก้ไขความบกพร่องต่างๆในการทำแผน การจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกอ่านบทร้อยกรอง ด้วยความเอื้ออาทรและเอาใจใส่เป็นอย่างดีเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการศึกษาพิเศษทั้งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รวมถึงอาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยทักษิณ คณาจารย์ทุกท่านที่ได้

ถ่ายทอดความรู้ในวิชาการต่างๆ คอยอบรมสั่งสอน รวมทั้งให้ความรักความเมตตาแก่ผู้วิจัยในครั้งนี้
ขอขอบพระคุณอาจารย์วินิจ หมื่นพราน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือ
คณะครูโรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือทุกท่านและนักเรียนโรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือที่ให้ความร่วมมือ
ช่วยเหลือในการทดลองด้วยดีเสมอมา

ท้ายที่สุด ขอโน้มระลึกพระคุณของ บิดา มารดา และทุกคนที่ได้ช่วยเหลือสนับสนุน
ทางด้านการศึกษา กำลังใจ รวมทั้งทุกคนในครอบครัวที่เป็นแรงบันดาลใจให้ทำสารนิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ บิดา-มารดา ครู-อาจารย์และผู้มี
พระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือ เป็นกำลังใจและสนับสนุนแก่ผู้วิจัยจนประสบ
ความสำเร็จในการศึกษา

กรุณา พูลสวัสดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	5
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....	7
ความหมายของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....	7
ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....	8
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....	12
การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้.....	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน.....	15
ความหมายของการอ่าน.....	15
ความสำคัญของการอ่าน.....	16
จุดประสงค์ของการอ่าน.....	17
ปัญหาในการสอนอ่านและปัญหาการอ่าน.....	21
องค์ประกอบของการอ่านและขั้นตอนในการสอนอ่าน.....	23
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	28
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง.....	29
ความหมายของบทร้อยกรอง.....	29
ความสำคัญและคุณค่าของบทร้อยกรอง.....	30
ประเภทของบทร้อยกรอง.....	34
วิธีการเรียนบทร้อยกรอง.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
หลักเกณฑ์การอ่านบทร้อยกรอง.....	38
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	43
ขั้นตอนการสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ.....	43
การดำเนินการวิจัย.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำของเด็ก ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้เทคนิค การสอนด้วยบทร้อยกรอง.....	52
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	54
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	54
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	54
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	55
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	56
อภิปรายผล.....	56
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	57
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก	62
ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกอ่านบทร้อยกรอง.....	63
ภาคผนวก ข ตารางการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำโดยใช้ เทคนิคการสอนอ่าน ด้วยบทร้อยกรอง.....	98
ภาคผนวก ค Profile สำหรับเด็ก ผลสำรวจปัญหาในการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ (Specific Learning Disabilities : SLD).....	100
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	109
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	111

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ในเวลา 4 สัปดาห์	46
2 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอ่านคำ ของเด็กที่มี ปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วย บัตรพยักกรอง.....	51
3. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการ เรียนรู้ก่อนและหลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วย บัตรพยักกรอง.....	52

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่บรรพบุรุษได้สร้างสมไว้และถ่ายทอดจากอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนควรภาคภูมิใจและรักษาไว้ตลอดไป ดังนั้นการสอนภาษาไทยใน 4 ทักษะทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน จึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งเพราะจะได้เรียนรู้ถึงความ เป็นชาติไทย

ภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารของมนุษย์ในการเรียนรู้ติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวันและการจะให้นักเรียนเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดีต้องอาศัยการฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในบรรดาทักษะด้านต่าง ๆ นั้น ทักษะด้านการอ่าน เป็นทักษะที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ การพัฒนาตนเองและการแก้ปัญหา ดังนั้น การฝึกทักษะด้านการอ่านจึงนับว่าจำเป็นและสำคัญ

การฝึกทักษะการอ่านมีหลายวิธีขึ้นอยู่กับว่าเราจะจัดลำดับขั้นตอนแต่ละขั้นอย่างไร อาจจะมีวิธีหนึ่งที่ดีกว่าวิธีอื่น ๆ คือดีที่สุด แต่ก็น่าจะเป็นไปได้ที่บางวิธีเท่านั้นที่เหมาะสมกับบางคนแต่ไม่เหมาะกับทุก ๆ คน ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีความแตกต่างกันทั้งในด้าน ความถนัดสติปัญญา ความชอบและความโน้มเอียงที่จะรับวิธีแบบใด สิ่งเหล่านี้ที่กล่าวมาเป็นปัจจัยโดยปรกติอยู่แล้วที่จะทำให้วิธีเรียนแต่ละวิธีดีหรือไม่ดีสำหรับบางคนจึงเป็นเรื่องที่เราควรคำนึงว่า วิธีใดที่จะง่ายต่อผู้เรียนในขณะนั้นในขั้นตอนพัฒนาการของเราแต่ละขั้น อาจต้องปรับเปลี่ยนวิธีอยู่เสมอ ทั้งนี้มิได้หมายความว่าเราควรจะมีขั้นตอนที่ตายตัว (Lock – Step Procedure) ในการฝึกทักษะการอ่านของคน เพราะความจริงเด็กอาจจะเรียนอย่างไรไม่มีขั้นตอนแน่นอน และอาจจะเรียนหลาย ๆ ทักษะไปด้วยกันได้ แต่จะก้าวไปถึงขั้นประสบความสำเร็จในระยะเวลาที่ต่างกัน และหากอยู่ในฐานะผู้สอนควรเข้าใจว่าควรจะเน้นหรือฝึกหนักในบางเรื่องบางทักษะโดยใช้ระยะเวลาของการฝึกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่มผู้เรียนโดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่มีปัญหาในการอ่าน (ศรีวิไล พลมณี . 2528 : 139 – 140)

เด็กที่จะอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง จะต้องจำเสียงสระและรูปร่างตัวพยัญชนะได้ในคำแต่ละคำ เสียงที่ได้ยินเด่นชัดที่สุดคือ เสียงสระ การใช้คำสัมผัสที่มีเสียงสระคล้องจองกันในการสอนเด็กจะช่วยให้เด็กรู้จักการฟังเสียง ทำให้เพลิดเพลินและทำให้เด็กอ่านได้ดีขึ้น (ผดุง อารยะวิญญู . 2545:ค)

นอกจากนั้นภาษาไทยมีลักษณะเป็นภาษาเฉพาะที่แตกต่างจากภาษาอื่นๆ และถือว่าการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูควรจะต้องชี้แนะ และฝึกฝนให้นักเรียน ซึ่งหน้าที่ของครูนี้มิใช่จำกัดแต่เพียงสอนให้อ่านได้ อ่านออก อ่านเป็น แต่ต้องสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนด้วย (วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์. 2539 : 73) อีกทั้งภาษาไทยนั้น เป็นภาษาดนตรี มีเสียงสูง เสียงต่ำ เสียงสั้นเสียงยาว เสียงหนักเสียงเบา และมีสัมผัสคล้องจองประสานกันอย่างไพเราะเหมือนทำนองเพลงเอกลักษณ์ของภาษาไทยในประการนี้ จึงทำให้ภาษาไทยมีสุนทรียภาพงดงามจับใจผู้อ่านผู้ฟัง และทำให้เกิดการสร้างสรรคศิลป์การอ่านในรูปแบบต่าง ๆ (พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. 2539 : 81)

การอ่านเป็นปัญหาสำคัญที่สุดของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะมีงานวิจัยจำนวนมาก ระบุว่ากว่าครึ่งหนึ่งของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีปัญหาในการอ่าน (ผดุง อารยะวิญญู. 2544 : 65) ซึ่งหลักการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านต้องให้เด็กเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของการอ่าน โดยครูเป็นผู้ส่งเสริมแนะนำให้เด็กเลือกอ่านตามความสนใจ จัดให้เด็กได้อ่านในช่วงเวลาสั้นๆ เป็นประจำทุกวันมุ่งเน้นความสำเร็จในการอ่าน และครูให้การเสริมแรงประสานงานกับผู้ปกครอง โดยแจ้งให้ทราบความสำเร็จ ความก้าวหน้าในการอ่าน และเสนอแนะให้ผู้ปกครองจัดกิจกรรมการอ่านที่บ้านในลักษณะเดียวกัน จัดหาหนังสือในการอ่านไว้มาก ๆ ครอบคลุมในหลายแขนงวิชาเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสฝึกทักษะในการอ่านและการเขียน เช่น จัดชุมนุมการละคร สโมสรกวี สโมสรนักอ่าน หนังสือพิมพ์ประจำห้อง นำเทคนิค “เพื่อนสอนเพื่อน” มาใช้กับเด็กที่อ่านช้า (กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 20)

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีปัญหาที่แตกต่างกัน แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ศรียา นิยมธรรม (2541 : 54) ได้อ้างถึงงานวิจัย ของศาสตราจารย์ เจเนท เลอร์นเนอร์ ไว้ว่า ไม่มีวิธีใด วิธีเดียวของการสอนที่สามารถนำมาใช้ได้โดยมีประสิทธิภาพกับเด็กทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศาสตราจารย์อลิซาเบธ คอปปีทซ์ ที่สรุปไว้เช่นกันว่า ปัญหาการเรียนรู้อันของเด็กกลุ่มนี้ ไม่สามารถแก้ไขหรือใช้เทคนิคในแบบฝึกหัดแบบใดแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียว

ครูผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทในการใช้เทคนิควิธีสอน ใช้สื่อ รวมถึงสร้างสรรค์สื่อที่เหมาะสมกับความต้องการของเด็กแต่ละบุคคลโดยใช้วิธีสอนที่เน้นในเรื่องเสียงและการเชื่อมโยงระหว่างเสียงกับตัวอักษร เพื่อให้ได้รับความรู้ความเข้าใจจากสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง

บทร้อยกรองมีความสำคัญต่อความรู้สึกพื้นฐานของเด็ก ๆ ทุกคน นั่นคือความสนุกเมื่อได้อ่านคำคล้องจอง มีสัมผัส มีความละเอียดอ่อนในจิตใจเป็นข้อเขียนที่เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของวรรณกรรมไทย ท่วงทำนองตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ที่สละสลวยคล้องจองกันนั้น ทำให้ง่ายแก่การจดจำ (อรุณญา เชื้อทอง . 2546 : 2 ; อ้างอิงจาก ภาควิชาภาษาไทย .2525)

และจากความสำคัญของภาษาไทย ความสำคัญของการอ่าน การสอนอ่านจากสภาพ ปัญหาด้านการอ่านของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และความสำคัญของบทร้อยกรอง ผู้วิจัยจึงได้ ทำการทดลองโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านคำด้วยบทร้อยกรองสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อน และหลังการใช้แบบฝึกการอ่านคำด้วยบทร้อยกรอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้แบบฝึกการอ่านคำด้วยบทร้อยกรองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
2. เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เรื่องการอ่านคำที่จะนำวิธีการสอนอ่านคำด้วยบทร้อยกรองไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6)

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) โรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งคัดแยกโดยใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้และแบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้านการอ่านของ ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และทำการทดสอบระดับสติปัญญาคัดเลือกเด็กที่มีระดับสติปัญญา ตั้งแต่ปานกลางขึ้นไปมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 7 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ตัวแปรต้น คือ เทคนิคการสอนอ่านคำด้วยบทร้อยกรอง
- 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านคำ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. **เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน** หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่อง อันเนื่องมาจากกระบวนการทางจิตวิทยา ในเรื่องการอ่านโดยไม่สามารถอ่านหนังสือได้เท่ากับระดับชั้นของนักเรียน

2. **บทร้อยกรอง** หมายถึง บทประพันธ์ที่แต่งด้วยกลอนสี่ กลอนหก โดยใช้คำที่นักเรียนอ่านไม่ได้จำนวน 20 คำ ของนักเรียนปกติระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ในบทที่ 1-5 ของวิชาภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้แต่ง จำนวน 20 บท

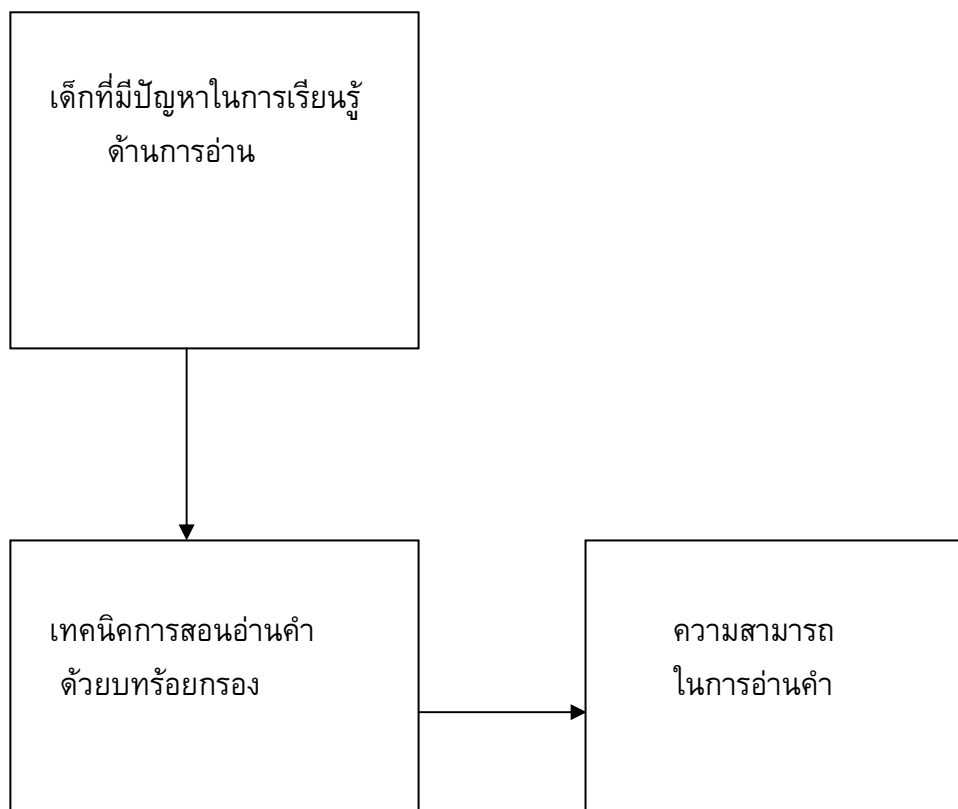
3. **การอ่าน** หมายถึง การออกเสียงคำยากได้ถูกต้องทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด

4. **แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ** หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดความสามารถในการอ่านคำก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6)

5. **ความสามารถในการอ่านคำ** หมายถึง คะแนนจากความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากเรียนโดยใช้บทร้อยกรอง

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ หลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านคำด้วยบัตรย่อยกรองอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้หลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านคำด้วยบัตรย่อยกรองสูงขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.1 ความหมายของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.2 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.3 การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.4 การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 จุดประสงค์ของการอ่าน
 - 2.4 ปัญหาในการสอนอ่านและปัญหาการอ่าน
 - 2.5 องค์ประกอบของการอ่านและขั้นตอนในการสอนอ่าน
 - 2.6 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง
 - 3.1 ความหมายของบทร้อยกรอง
 - 3.2 ความสำคัญและคุณค่าของบทร้อยกรอง
 - 3.3 ประเภทของบทร้อยกรอง
 - 3.4 วิธีการเรียนบทร้อยกรอง
 - 3.5 หลักเกณฑ์การอ่านบทร้อยกรอง
4. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

1.1 ความหมายของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้คำนิยามของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 115) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องใน ขบวนการทางจิตวิทยา ทำให้เด็กมีปัญหาในการใช้ภาษา ทั้งในการฟัง การอ่าน การพูด การ เขียน และการสะกดคำ หรือมีปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมา จากความบกพร่องทางร่างกาย แขน ขา ลำตัว การได้ยิน อารมณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัว เด็ก

ศรียา นิยมธรรม (2537 : 3) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่าเด็ก ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabled Children) หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติอย่าง ใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของขบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความเข้าใจ การ ใช้ภาษาพูด หรือภาษาเขียน ซึ่งความผิดปกตินี้อาจเห็นได้ในลักษณะของการมีปัญหาในการรับฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ หรือการคำนวณ ตลอดจนการรับรู้อันเป็นผล จากความผิดปกติทางสมองแต่ไม่รวมถึงเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการมองไม่เห็น ปัญญาอ่อน การไม่ได้ยิน การเคลื่อนไหวไม่ปกติเนื่องจากร่างกายพิการ มีอารมณ์แปรปรวน หรือ เด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา

อรัญญา เชื้อทอง (อรัญญา เชื้อทอง. 2546 :12 ; อ้างอิงจาก Smith and Others. 1995) ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ว่าเกิดจากความบกพร่องทางพันธุกรรมทำให้เด็กมีปัญหายุ่งยากในการดำเนินชีวิตประจำวัน การแสดงออกทางพฤติกรรม การรับรู้ทางสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ซึ่งแสดงออกในลักษณะของการฟัง การพูด การอ่าน การ เขียน การคิดและการเรียนคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละคน และไม่ได้ รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ปัญหาทางพฤติกรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2545 : 352 – 353) ได้กล่าวถึงความหมายของเด็กที่มีปัญหา ในการเรียนรู้ ที่เรียกว่า “เด็กด้อยความสามารถ” ในทำนองเดียวกันไว้ว่าความหมายของ IDEA (Individual with Disabilities Education Act, 1990) IDEA ให้ความหมายว่า ความด้อยความสามารถในการเรียนคือความผิดปกติทางด้านจิตวิทยาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ มากกว่าหนึ่งอย่าง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการใช้ภาษา ทำให้เขาด้อยสมรรถภาพในการฟัง การคิด การอ่าน การสะกดคำ การเขียน การพูด การคิดเลข ความด้อยความสามารถในการเรียน หมายถึงรวมถึงผู้ที่มีความบกพร่องในการรับรู้ มีการบาดเจ็บที่สมอง ความเสื่อมของสมองที่ทำให้ไม่ สามารถ

ทำงานตามหน้าที่ (Dyslexia และ Aphasia) แต่ไม่นับความบกพร่องที่เกิดจากการเห็น การได้ยิน ผู้มีปัญหาทางอารมณ์ ปัญญาอ่อน และการเคลื่อนไหวบกพร่อง

จากความหมายของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่อง อันเนื่องมาจากกระบวนการทางจิตวิทยา ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้แก่ด้านการใช้ภาษาทั้งการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน และการสะกดคำ ตลอดจนการคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์และรวมถึงสภาวะความบกพร่องด้านการรับรู้ มีการบาดเจ็บที่สมองทำให้เกิดปัญหาด้านการอ่านและด้านภาษาแต่ไม่รวมถึงเด็กที่มีปัญหาอันเนื่องมาจากความบกพร่องด้าน-การเห็น การได้ยินหรือร่างกายพิการ ตลอดจนภาวะปัญญาอ่อน มีปัญหาทางอารมณ์หรือเด็กด้อยโอกาส ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้บริการทางการศึกษาพิเศษ ที่แตกต่างไปจากเด็กปกติทั่วไป

1.2 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

อรรถญา เชื้อทอง (อรรถญา เชื้อทอง. 2546 : 12 – 14 ; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน . 2538) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการอ่าน เด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านจะไม่สามารถอ่านหนังสือได้เท่ากับระดับของเด็กในชั้นเรียนเดียวกันแม้ว่าจะพยายามช่วยเหลือในเรื่องความจำเป็นพิเศษแล้วซึ่งอาจจะเป็นผลจากความบกพร่องของการมองเห็นหรือการได้ยิน พฤติกรรมการอ่านที่ไม่เหมาะสมจึงปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

- 1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายที่แสดงอาการเครียด เช่น อารมณ์เสีย หนีงอ
- 1.2 อ่านหลงบรรทัด อ่านซ้ำคำ
- 1.3 อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่หรืออ่านกลับคำ
- 1.4 อ่านเรียงลำดับคำผิด สับสนตำแหน่ง ประธาน กริยา กรรม
- 1.5 อ่านสับสนระหว่างอักษรหรือคำที่คล้ายคลึงกัน
- 1.6 อ่านช้าและตะกุกตะกัก
- 1.7 อ่านด้วยความลังเลไม่แน่ใจ
- 1.8 อ่านเอาเรื่องไม่ได้
- 1.9 บอกลำดับเรื่องราวไม่ได้
- 1.10 จำประเด็นสำคัญของเรื่องราวไม่ได้ (อ่านได้แต่อธิบายไม่ได้)
- 1.11 แยกสระเสียงสั้น – ยาวไม่ได้

2. ปัญหาด้านการเขียน เด็กที่มีปัญหาด้านการเขียนอาจมีสาเหตุมาจากความบกพร่องใน 3 ลักษณะ คือ

- 2.1 การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและสายตาไม่ดี จึงทำให้เด็กลอกตัวอักษรและตัวเลขไม่ถูก
- 2.2 ความบกพร่องของการจำสิ่งที่มองเห็น จึงทำให้เด็กจำคำที่เห็นไม่ได้
- 2.3 ความบกพร่องในการทำความเข้าใจกฎเกณฑ์และความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำ

ในประโยค จึงทำให้เด็กมีปัญหาในการรวบรวมหรือจัดระบบความคิดเพื่อสื่อสารออกมาโดยการเขียนไม่ได้

เด็กที่มีปัญหาในการเขียนจะมีพฤติกรรมปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง

1. เขียนตัวอักษรผิดทิศทาง กลับซ้าย – ขวา หน้า – หลัง บน – ล่าง
2. เว้นระยะตัวอักษรหรือคำไม่ถูกต้อง
3. เขียนหนังสือไม่เป็นตัว
4. เขียนหนังสือรูปร่างไม่สม่ำเสมอ
5. เขียนหนังสือแบบที่ปรากฏในกระจกเงา
6. เขียนตัวอักษรหลายแบบปะปนกัน
7. จำทักษะพื้นฐานการเขียนไม่ได้

3. ปัญหาด้านการสะกดคำ เด็กที่มีปัญหาด้านการสะกดคำมักมีพฤติกรรมปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังนี้

- 3.1 เรียงตัวอักษรในคำผิด
- 3.2 สลับตัวอักษรและคำ
- 3.3 มีปัญหาในการเชื่อมโยงเสียงที่ถูกต้องกับตัวอักษร
- 3.4 สะกดข้ามตัวอักษรหลายตัว
- 3.5 สร้างการสะกดคำแบบใหม่ของตัวเอง

4. ปัญหาด้านคณิตศาสตร์ เด็กที่มีปัญหาด้านคณิตศาสตร์จะมีปัญหาด้านการกระแะความคิดที่เป็นเชิงปริมาณหรือภาษาสัญลักษณ์ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านนี้ต่ำซึ่งเด็กที่มีปัญหาด้านคณิตศาสตร์มักจะมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังนี้

- 4.1 ลืมตำแหน่งบนหน้ากระดาษ
- 4.2 ทำงานไม่เสร็จใน 1 หน้าที่กำหนดให้
- 4.3 มีปัญหาในการอ่านเลขหลายหลัก
- 4.4 มีปัญหาในการจำแนกตัวเลขบางตัว เช่น 6-9 , 2-5, 17-71
- 4.5 เขียนตัวเลขจากหลังมาหน้า
- 4.6 เขียนตัวเลขจากซ้ายมาขวา
- 4.7 มีปัญหาในการลากเส้นตัวเลข
- 4.8 มีปัญหาในการลอกกรุปทรงต่าง ๆ และลอกโจทย์ปัญหา
- 4.9 ไม่สามารถจำเงื่อนไขกฎข้อเท็จจริงทางคณิตศาสตร์
- 4.10 มีปัญหาในการเรียนรู้ข้อเท็จจริงบางเรื่อง
- 4.11 ทำผิดเพราะสะเพร่าบ่อย ๆ
- 4.12 ยอมแพ้ง่าย
- 4.13 มีปัญหาในการเชื่อมโยงจำนวนกับสัญลักษณ์
- 4.14 สับสนข้อมูลในแนวตั้งและการเว้นระยะ

4.15 ทำโจทย์ปัญหาไม่ได้

4.16 ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 118 - 121) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในด้านต่อไปนี้

1. ปัญหาในการเรียน ในด้านการเรียนนั้น เด็กที่มีปัญหาในการเรียนมักมีปัญหาในด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ ปัญหาในทางภาษาจะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป สำหรับปัญหาในวิชาคณิตศาสตร์นั้นเด็กอาจมีปัญหากับเรื่องต่อไปนี้

- 1) ขนาด เด็กไม่สามารถแยกความแตกต่างของขนาดและรูปทรงได้
- 2) การนับ เด็กอาจนับเลขไม่ได้
- 3) การใช้เครื่องหมายเช่น การบวก การลบ คูณ และหาร
- 4) การคำนวณ คำนวนผิด แม้ว่าเด็กจะใช้เครื่องหมายถูกต้องก็ตาม
- 5) ด้านอื่น ๆ เด็กมีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์โดยทั่วไป

2. ปัญหาทางภาษา เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนมากมีปัญหาในด้านการพูดการใช้ภาษา ซึ่งอาจแบ่งออกได้ดังนี้

- 1) การอ่านเด็กอาจอ่านข้ามบรรทัด จับหนังสือเข้าแนบชิดหน้า สั้นศีรษะขณะอ่านหนังสือ ใช้เสียงสูงขณะออกเสียง กัดริมฝีปากขณะอ่านหนังสือ อ่านหนังสือไม่ออก ไม่ยอมอ่านตามที่ครูสั่ง อาจร้องไห้
- 2) การจำคำ อ่านข้ามคำ ใช้คำอื่นแทนคำที่อ่าน อ่านสลับกัน อ่านออกเสียงผิด อ่านคำง่าย ๆ ไม่ได้ อ่านซ้ำ อ่านไม่ออก
- 3) ความเข้าใจ จำเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จำขั้นตอนของเรื่องที่อ่านไม่ได้ จำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องที่อ่านไม่ได้ จับใจความสำคัญไม่ได้
- 4) ลักษณะอื่น ๆ เช่น อ่านทีละคำ ทีละพยางค์ อ่านด้วยเสียงที่สูง มีปัญหาในการอ่าน

คำที่มีตั้งแต่ 2 พยางค์ขึ้นไป โดยเด็กมักอ่านทีละพยางค์ จึงไม่สามารถนำพยางค์มารวมกันเป็นคำได้ ไม่เข้าใจความหมาย รวมไปถึงการไม่เว้นวรรคในขณะที่อ่าน หรือเว้นวรรคผิด เป็นต้น

3. ความบกพร่องทางการรับรู้

การรับรู้มีความหมายไปถึงการใช้ประสาทสัมผัสเพื่อจำแนก จำและแปลความหมาย เด็กไม่สามารถกระทำดังกล่าวได้ แสดงว่ามีปัญหาในการรับรู้ โดยเฉพาะในด้านต่อไปนี้

- 1.1 การรับรู้ทางสายตา เด็กมีปัญหาในการใช้สายตา เช่น มองเห็นภาพแต่ไม่สามารถอธิบายภาพที่เห็นให้ครูฟังได้
- 1.2 การจำแนกโดยใช้สายตา เด็กที่มีปัญหาในการจำแนกภาพโดยใช้สายตา เช่น ไม่สามารถบอกครูได้ว่าภาพสองภาพแตกต่างกันอย่างไร
- 1.3 การจำโดยใช้สายตา หมายถึง การมองเห็นวัตถุหรือสิ่งของแล้วจำได้ว่า

เป็นอะไรบ้าง เด็กประเภทนี้มีปัญหาในการจำโดยใช้สายตา เพราะจำสิ่งที่เห็นไม่ได้ จำการเรียงลำดับของตัวอักษรไม่ได้ เป็นต้น

1.4 การรับรู้ทางการฟัง เด็กมีปัญหาในการฟัง เด็กได้ยินเสียงแต่บอกไม่ได้ว่าได้ยินเสียงอะไรบ้าง ดังนั้นเด็กอาจมีปัญหาในการปฏิบัติตามคำสั่งของครู

1.5 การจำแนกโดยการฟัง เด็กไม่สามารถแยกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยิน โดยเฉพาะเสียงที่คล้ายคลึงกัน เช่น คำว่า กิน บิน ดิน

1.6 การจำโดยการฟัง เด็กจำสิ่งที่ได้ยินไม่ได้ ฟังแล้วลืม เช่น ครูอ่านให้ฟัง เด็กได้ยินแล้วอ่านตามได้ ถ้าให้เด็กอ่านเองเด็กอาจอ่านไม่ได้

4. ความผิดปกติในการเคลื่อนไหว

ความผิดปกติในการเคลื่อนไหวอาจจำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ

1.7 Hyperactivity เป็นการเคลื่อนไหวที่เกินปกติ เด็กประเภทนี้มักอยู่นิ่งไม่ได้ เคลื่อนไหวอยู่เสมอ และอาจเป็นการเคลื่อนไหวในลักษณะหรือกระทำซ้ำ และเป็นการเคลื่อนไหวที่ไม่มีจุดมุ่งหมาย หากจับให้นิ่ง เด็กอาจเคาะมือเท้าแทนการเดิน

1.8 Hypoactivity เป็นการเคลื่อนไหวที่เชื่องช้า หรือน้อยกว่าปกติ เด็กประเภทนี้ไม่เคลื่อนไหวมากเหมือนเด็กประเภทแรกแต่อาจนั่งอยู่กับที่ได้นาน ๆ โดยไม่ทำอะไรเลย

1.9 Incoordination การควบคุมกล้ามเนื้อไม่ได้ เด็กมีปัญหาในการเดิน เช่น เดินไม่ตรง รับลูกบอลไม่ได้ กระโดดไม่ได้ ตัดกระดาษด้วยกรรไกรไม่ได้ กัดกระดาษไม่ได้ เป็นต้น เด็กประเภทนี้มีปัญหาทั้งในด้านกล้ามเนื้อใหญ่ เช่น การเดินและการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เช่น การใช้

นิ้วมือในการหยิบจับสิ่งของ

5. ปัญหาในด้านอารมณ์และสังคม

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อาจมีปัญหาทางอารมณ์และสังคมควบคู่กันไปด้วย เด็กประเภทนี้มีความรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง ขาดความอดทน มีความวิตกกังวลสูง ปรับตัวไปในทางถดถอย ต่อต้านสังคม หลีกเลี่ยงการทำงาน ทำงานช้า เป็นต้น เนื่องจากประสบการณ์ล้มเหลวในด้านการเรียนอยู่เสมอเด็กอาจเป็นคนก้าวร้าวและมีทัศนคติไม่ดีต่อตนเอง พัฒนาการทางอารมณ์อาจช้ากว่าเด็กปกติ เด็กประเภทนี้อาจไม่มีเพื่อนเพราะไม่มีนักเรียนคนใดอยากคบด้วย

6. ปัญหาในการจำ

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีปัญหาในด้านการจำ ทั้งการจำในสิ่งที่ได้ยินและจำจากสิ่งที่มองเห็น ดังนั้นเด็กจึงมีปัญหาในด้านการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสะกดคำ การทำตามคำสั่ง ตลอดจนสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

7. ปัญหาในด้านความสนใจ

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีช่วงความสนใจสั้น และขาดสมาธิไม่มีสมาธินานพอที่จะเรียนบทเรียนได้ จากการศึกษาลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ส่วนใหญ่จะมีลักษณะปัญหาที่คล้าย ๆ กัน คือ ปัญหาด้านการอ่าน การเขียน การสะกดคำและคณิตศาสตร์ ซึ่งปัญหาเหล่านี้หากไม่ได้รับการแก้ไขก็อาจส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนต่ำและส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านอารมณ์และสังคมไม่ดีไปด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องเข้าใจในตัวเด็กและเข้าใจเทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

1.3 การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 83-86) กล่าวว่า ปัญหาทางการเรียนรู้ มีขอบข่ายกว้างขวางทั้งพฤติกรรมกรรมการเรียนวิชาการและพฤติกรรมที่แสดงออกในเชิงรบกวนชั้นเรียน จึงได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ ดังนี้

1. สอนโดยเน้นความสามารถเด่นของเด็กเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความความสำเร็จ เช่น ถ้าพบว่าเด็กใช้สายตาในการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ควรจะให้เด็กมองดูวัตถุต่างๆ แทนที่จะพูดให้เด็กฟังเท่านั้น
2. พยายามลดกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะหรือความสามารถที่เป็นจุดบกพร่องของเด็ก เช่น ถ้าพบว่าเด็กมีปัญหาการเขียน ก็ไม่ควรให้งานที่เด็กต้องเขียนมาก แต่อาจให้เด็กตอบปากเปล่าหรือตอบใส่เทปบันทึกเสียงแทนการเขียน
3. พยายามพัฒนาจุดบกพร่องของเด็กหลังจากที่เด็กประสบความสำเร็จจากการใช้ความสามารถเด่นได้แล้ว
4. กำหนดความคิดรวบยอดที่จะให้เด็กเรียนให้ชัดเจน ถ้าจะสอนความคิดรวบยอดใหม่ ครูต้องนำความคิดรวบยอดใหม่ไปสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเคยเรียนรู้มาแล้ว และสรุปความคิดรวบยอดให้ชัดเจน เพราะเด็กจะไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้เอง
5. ช่วยเหลือเด็กตระหนักถึงเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยชี้ให้เด็กเห็นว่าเมื่อวานนี้เด็กทำอะไรได้บ้าง วันนี้เด็กทำอะไรสำเร็จและเด็กจะทำอะไรได้ในวันพรุ่งนี้บ้าง
6. ตั้งเป้าหมายระยะสั้นอย่างชัดเจนที่เด็กสามารถทำได้ โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่างๆ กันไป โดยให้เด็กทำงานในอันดับแรกๆ ตามความสามารถของเขา จากนั้นค่อยๆ จำกัดเวลาพร้อมทั้งบันทึกความก้าวหน้าของเด็กเมื่อเด็กทำงานก้าวแรกได้เสร็จตามกำหนดเวลา จึงค่อยให้งานที่ยากขึ้น โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบเดียวกัน
7. ข้อมูลย้อนกลับทันทีที่เด็กทำงานได้สำเร็จ ถ้าเด็กทำผิดบอกให้ทราบทันที อธิบายใหม่ และให้เด็กแก้ไขใหม่ทันที แต่ต้องใช้วิธีทางบวก ถ้าเด็กทำได้สำเร็จ ต้องรีบให้คำชมและบอกเหตุผลที่เด็กได้รับคำชมโดยเน้นความพยายามในการทำงานเป็นหลัก ไม่ชมเชยเฉพาะงานที่ครูพอใจ

8. ให้หยุดกิจกรรมนั้นชั่วคราวรอเวลาอีกระยะหนึ่ง ถ้าครูได้พยายามใช้วิธีการใหม่ๆ หรือกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กแล้วแต่เด็กยังไม่สามารถพัฒนาได้
9. อย่าพยายามสอนสิ่งที่เด็กไม่สามารถเรียนรู้และไม่อาจเรียนรู้ได้
10. เนื้อหา บทเรียน และเทคนิควิธีการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้สอนนั้นควรเริ่มสอนเนื้อหาหรือบทเรียนที่ต่ำกว่าระดับชั้นของเด็ก 1 ปี เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ
11. จัดกิจกรรมในทักษะเดียวกันให้หลากหลาย เพื่อว่าเด็กจะได้เลือกงานที่ทำได้และให้เด็กทำงานตามแนวทางของเขาเอง เช่น ใช้ปากกาสีแดง เลือกมุมที่นั่งทำงานเอง ใช้อุปกรณ์ช่วยประเภทเครื่องเล่นเทป หรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
12. ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด
13. ใช้เกมและกิจกรรม ให้เด็กได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น และได้ยิน ได้ฟังเพราะทำให้เด็กสนุกในการเรียนรู้ และเรียนรู้ได้เร็ว
14. สอนซ้ำและทบทวนบ่อยๆ เพราะตามปกติเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ต้องการประสบการณ์และบ่อยมากกว่าเด็กปกติ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ควรจัดให้เหมาะสมและหลากหลายวิธี โดยจัดลำดับความยากง่ายของงานให้แตกต่างกันไป และมีกิจกรรมที่หลากหลายในแต่ละทักษะ เช่น กิจกรรมเกม กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมนิทาน เพื่อให้เด็กได้สนุกและเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด สอนซ้ำและทบทวนบ่อยๆจนเด็กเกิดทักษะนั้น มีการวางเป้าหมายจากสิ่งที่เด็กทำได้ก่อนไปหาสิ่งที่เด็กยังทำไม่ได้ จึงจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ประสบผลสำเร็จ

1.4 การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ การคัดแยกมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียน

แบบสำรวจปัญหาในการเรียนเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่ง ที่ใช้สำรวจปัญหาในการเรียนของเด็ก ประกอบด้วยคำถาม 50 ข้อ ประเมินลักษณะปัญหาของเด็กในการเรียน 5 ด้านใหญ่ และ 25 ด้านย่อย ใช้มาตราส่วนประเมินค่า 1-5 ใช้สำหรับเด็กในระดับประถมศึกษา เครื่องมือมีค่าความเที่ยงตรงตามมาตรฐานของเครื่องมือในการวิจัยที่ดี มีค่าความเชื่อมั่น = .98 มีเกณฑ์ปกติ (Noms) มี Noms ให้เปรียบเทียบ ผู้ประเมินเด็กต้องรู้จักเด็กเป็นอย่างดีไม่น้อยกว่า 3 เดือน จะเป็นครูประจำชั้น หรือครูสอนเด็กประจำหลังจากกรอกแบบสำรวจแล้ว นำข้อมูลมาบันทึก ลงในกราฟที่มีลักษณะโพรไฟล์ (Profile) ของเด็ก หากเส้นกราฟ ตกในช่องเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1-3 ตั้งแต่ 1 ด้านย่อยขึ้นไป ถือว่าเด็ก

มีปัญหาในการเรียนแต่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนนี้ อาจจะเป็นเด็ก LD หรือเด็กปัญญาอ่อนระดับเรียนได้ EMR ก็ได้จึงจำเป็นต้องทดสอบต่อไปในขั้นที่ 2 (ผดุง อารยะวิญญู. 2535 : 45-46)

ขั้นที่ 2 ใช้แบบสำรวจปัญหาการเรียนรู้เฉพาะด้าน

เป็นแบบสำรวจเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยเฉพาะ (Specific Learning Disabilities) ใช้ชื่อย่อว่า SLD สำรวจปัญหาในการเรียน 3 ด้าน คือ (1) ด้านการอ่าน (2) ด้านการเขียน และการสะกดคำ (3) ด้านคณิตศาสตร์ ประกอบด้วยข้อย่อยทั้งหมด 100 ข้อ ใช้มาตราส่วนประเมินค่าตั้งแต่ 1-5 ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน ครูผู้สอนจะต้องรู้จักเด็กเป็นอย่างดีไม่น้อยกว่า 3 เดือน เด็กคนใดมีค่าเฉลี่ยของปัญหาตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป ถือว่ามีปัญหาในการเรียนรู้ (ผดุง อารยะวิญญู. 2535 : 45-46)

ขั้นที่ 3 สัมภาษณ์ผู้ปกครอง

เชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็ก ก่อนสัมภาษณ์ควรให้ผู้ปกครองกรอกแบบการซักประวัติเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ปกครองคือ การอ่าน เด็กมีปัญหาด้านใด เช่น เด็กอ่านเป็นคำไม่ได้เลย ไม่รู้จักตัวสระพยัญชนะ อ่านเป็นคำได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย อ่านเรื่องได้แต่จับใจความไม่ได้ อ่านเรื่องได้แต่เรียบเรียงลำดับ

เหตุการณ์ไม่ได้

ขั้นที่ 4 ทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล

สร้างแบบทดสอบขึ้นเองเป็นแบบทดสอบที่เป็นทางการเพื่อวัดทักษะของเด็กด้านการอ่าน เช่น ให้เด็กอ่านคำจากแบบเรียนที่เรียนในชั้นเรียนอยู่ เพื่อประเมินว่าเด็กอ่านคำในชั้นที่เรียนได้หรือไม่ นำข้อมูลทั้งหมดทั้ง 4 ชั้นมาประมวลกันแล้วพิจารณาว่า ความบกพร่องของเด็กที่ได้จากข้อมูลแต่ละชั้นสอดคล้องกันหรือไม่ หากข้อมูลมีความสอดคล้องกันทั้ง 4 ชั้น หรือสอดคล้องกันอย่างน้อย 2 ชั้น และมีความรุนแรงในลักษณะที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยพิจารณาว่าหากไม่ให้ความช่วยเหลือเด็กแล้ว เด็กจะไม่สามารถเรียนหนังสือได้ ไม่มีพัฒนาการทางการเรียนเท่าที่ควร เรียนไม่ทันเพื่อนจึงตัดสินว่าเป็นเด็ก LD ในการพิจารณาตัดสินนั้น ควรร่วมกันตัดสินใจเป็นทีม ซึ่งอาจจะประกอบด้วย ครูการศึกษาพิเศษที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็ก LD ครูผู้สอนเด็กปกติ นักจิตวิทยา หรือนักวิชาการ เกี่ยวกับด้านการศึกษาพิเศษอื่นๆ (ผดุง อารยะวิญญู. 2535 : 45-46)

จากการศึกษาของนักการศึกษาพิเศษได้กำหนดขั้นตอนในการคัดแยกเด็กได้ 4 ขั้น เริ่มจากขั้นแรกสำรวจปัญหาของเด็กว่ามีปัญหาในการเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้คำถาม 50 ข้อ ซึ่งมีลักษณะปัญหาในการเรียน 5 ด้านใหญ่ 25 ด้านย่อย โดยให้ผู้ที่ทำการประเมินคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียน รู้จักนักเรียนเป็นอย่างดีไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือครูประจำชั้น ขั้นที่ 2 สำรวจปัญหาเฉพาะด้านว่ามีปัญหาด้าน

การอ่าน ด้านการเขียนและสะกดคำ และด้านคณิตศาสตร์หรือไม่ ขั้นที่ 3 สัมภาษณ์ผู้ปกครอง โดยซักประวัติให้ได้ข้อมูลมากที่สุด และขั้นสุดท้ายขั้นทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อประเมินและ

ช่วยเหลือได้ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามการคัดแยกจะกระทำตามลำพังไม่ได้จะต้องทำงานกันเป็นทีมมีนักวิชาการ ผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษเพื่อจะได้คัดแยกเด็กได้ถูกต้อง เพราะหากจัดเด็กผิดประเภทก็อาจส่งผลร้ายต่อตัวเด็กก็ได้ เป็นการตีตราเด็ก ซึ่งเรื่องการคัดแยกเด็กเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ผู้คัดแยกต้องตระหนักว่ากระทำไปเพื่อต้องการช่วยเหลือเด็กเท่านั้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

จากการได้ศึกษาจากตำราหลายเล่ม นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้หลายความหมาย ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2537 : 106) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านรับรู้ความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้ทราบโดยผ่านทางตัวหนังสือ

กมล การกุศล (2529 : 183) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การรับสื่อทางความรู้ ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดออกมาโดยใช้ตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์

ไชสิริ ปราโมช ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ (2535 : 45) กล่าวไว้ว่า การอ่าน คือ การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดและนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ดังนั้น หัวใจของการอ่านอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ

ทัศนีย์ สุขเมธี (2528 : 88) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ให้มีความหมายออกมา สัญลักษณ์ในภาษาไทย คือ คำ ข้อความ จึงเป็นเรื่องสำคัญมากในการสอนแก่เด็กแรกเรียน นักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายและนำไปใช้ในการฟัง พูด และเขียนได้อย่างถูกต้อง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2534 : 529-530) ได้กล่าวไว้ว่า

การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งที่อ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการจับใจความจากสิ่งที่อ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการที่จะเข้าใจภาษาเขียน

การอ่านเป็นกระบวนการถอดความจากภาษาเขียนมาเป็นภาษาในความคิด

การอ่านเป็นทักษะที่รวมทักษะต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้แก่ ทักษะในการคิด และทักษะทางไวยากรณ์ คือ ด้านเสียง ศัพท์ โครงสร้างและความหมาย

การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งพิมพ์ หรือข้อเขียน จับใจความตีความเพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม

ยมโดย เพ็ญพงศา (2538 : 325) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การอ่านออกเสียง เป็นการสื่อสารวิธีหนึ่ง ผู้อ่านต้องอ่านให้ผู้ฟังรับสารได้ชัด การอ่านชัดเจนถูกต้องตามความหมายในวิชาหลักภาษาหมายถึง อ่านสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ถูกต้อง

ศรีวิไล พลมณี (2528 : 124) กล่าวว่า การอ่าน คือ การรับรู้ความหมายจาก ถ้อยคำที่ดีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์หรือหนังสืออ่านที่เป็นการรับรู้ว่าคุณเขียนคิดอะไรและพูดอะไร

สมพร มั่นตะสูตร (2523 : 131) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแสวงหา ความรู้และประสบการณ์ทางตรงที่ให้ผลแก่ผู้แสวงหาอย่างมากที่สุดในด้านความรู้และความ บันเทิงทั้งยังสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อีกด้วย ทั้งในการพูดและการ เขียนผู้มีทักษะในการอ่านดี จึงจะสามารถมีความรู้และมีทักษะในทางอื่น ๆ ดีด้วย

สนิท ตั้งทวี (2528 : 111) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ความสามารถในการ แปลความหมายของตัวอักษร ออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด แล้วนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิด ประโยชน์หลักสำคัญของการอ่านอยู่ที่การทำความเข้าใจความหมายของคำต่าง ๆ

จากความหมายของการอ่าน ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ พอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นการ แปลความหมายของตัวอักษรมาเป็นถ้อยคำ ความคิด รวมถึงเป็นทักษะทางไวยากรณ์ คือ ด้าน เสียง ศัพท์และโครงสร้าง ความรู้ที่ได้จากการอ่านสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ อีกทั้งการอ่านเป็น กระบวนการที่ค้นหาความหมายในสิ่งที่อ่านทำสิ่งที่เป็นสิ่งพิมพ์ หรือข้อเขียนต่าง ๆ และนำ ความหมายเหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 188) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การ อ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิด ความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ได้ แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ เป็นเครื่องมือในการ แสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ การอ่านที่มีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุป สารสำคัญหาเรื่องที่อ่านได้ แต่การสำรวจการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของ ผู้เรียน คือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุป ประเด็นได้ ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับ ใจความรองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์ จากการอ่านเท่าที่ควรทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรค ต่อการ เรียนรู้ และการศึกษาวิชาต่าง ๆ ด้วย

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคนอื่น ๆ (2522 : 55) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่าน ไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิชาการต่าง ๆ การอ่าน ทำให้เราทราบความรู้สึกนึกคิดของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน ช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา ทราบ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหา ตลอดจนทำให้เราเข้าใจและเข้าถึงหนังสือต่าง ๆ การที่เราจะต้องเข้าใจ และเข้าถึงหนังสือต่าง ๆ ได้เราจำเป็นต้องได้รับการฝึกทักษะการอ่านเป็นอย่างดี

เอกฉันท์ จารุเมธีชน(2539 : 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาวิชาการต่าง ๆ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาจะต้องศึกษาจากตำรับตำราเป็นส่วนใหญ่ซึ่งต้องใช้การอ่านเป็นประจำ ผู้อ่านหนังสือมากย่อมได้เปรียบผู้ที่อ่านหนังสือบ่อย และผู้ที่อ่านหนังสือเก่งรวดเร็ว สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านจับใจความได้ถูกต้องแม่นยำ เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน ซึ่งถ่ายทอดมาเป็นตัวหนังสือ รู้จักวิธีอ่านหนังสือว่าเล่มไหนควรใช้วิธีอ่านอย่างไร สามารถประเมินผลจากสิ่งที่ตนอ่าน รวมทั้งมีวิจารณญาณในการอ่านสามารถวิจารณ์ได้ จึงเรียกว่าผู้นั้นเป็นนักอ่านที่ดี

กล่าวโดยสรุปแล้วการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้และเพิ่มพูนสติปัญญา และยังเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะการศึกษาในด้านวิชาการต่าง ๆ การอ่านที่ดีนั้น จะต้องอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ แยกแยะประเด็นจากความรู้และข้อเท็จจริงได้ อีกทั้งยังรู้จักวิธีการอ่านว่าเล่มไหนควรใช้วิธีอ่านอย่างไร ดังนั้น การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษา

ทุกระดับ

2.3 จุดประสงค์ของการอ่าน

2.3.1 จุดประสงค์ของการอ่านตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดการจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ด้านการอ่านไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 42 – 43)

- 1) การอ่านคำใหม่และคำยากที่มีอักษรนำ อักษรควบ ตัวการ์นต์ และการผันวรรณยุกต์
- 2) การอ่านอักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน
- 3) การอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยคและข้อความ การอ่านคล่อง และการอ่านเร็ว
- 4) การอ่านสำนวน โวหาร การบรรยาย การพรรณนา และการเปรียบเทียบ โดยเข้าใจความหมาย
- 5) การใช้บริบทช่วยความเข้าใจถ้อยคำ สำนวนและเนื้อเรื่องที่อ่าน
- 6) การอ่านหนังสือจากมุมหนังสือ ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ
- 7) การอ่านในใจ การจับใจความของเรื่องที่อ่านโดยหาคำสำคัญ ใช้คำถาม ใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิด
- 8) การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านการวิเคราะห์ความ สรุปความ
- 9) การใช้ความรู้ ความคิดที่ใช้จากการอ่านไปใช้คิดแก้ปัญหา ตัดสินใจคาดการณ์

และพัฒนาตน

10) การอ่านและตรวจสอบความรู้และค้นคว้าเพิ่มเติม

11) การอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรองได้คล่อง และถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และการอ่านทำนองเสนาะ

12) การท่องจำ การอธิบายความหมายและคุณค่าของบทอาขยาน บทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองที่ไพเราะ มีความมั่งคั่งทางภาษา มีคุณค่าทางความคิด และการนำไปใช้อ้างอิง

13) การเลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตรงตามจุดประสงค์

14) สุขลักษณะในการอ่านหนังสือ มารยาทการอ่าน การปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการแนะนำหนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ด้านการอ่าน ออกเป็นประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 28)

1. ด้านทักษะการอ่าน แบ่งออกเป็น

1.1 การอ่านออกเสียง

1.1.1 การอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง

1.1.2 การอ่านทำนองเสนาะ

1.1.3 การท่องบทอาขยานและนำไปใช้อ้างอิง

1.2 การอ่านในใจ

1.2.1 การอ่านโวหารการบรรยาย การพรรณนา การเปรียบเทียบ การจับใจความ แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ สรุปความ

1.2.2 การใช้บริบทในการอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความ

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม

2.1 มารยาทและนิสัยรักการอ่าน

2.2 การเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3. ด้านหลักการอ่าน

3.1 การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ อักษรควบ อักษรนำ

3.2 การผันวรรณยุกต์

3.3 การอ่านอักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน

3.4 การแนะนำหนังสือ

ไชลิริ ปราโมช ณ อยุธยาและคนอื่น ๆ(2535 : 48-50) ได้กล่าวว่า ในการอ่าน

หนังสือผู้อ่านมักมีจุดประสงค์ในการอ่านแตกต่างกันไป ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อความรู้ ความรู้ที่ได้มักปรากฏในหนังสือหลายลักษณะ เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์แขนงใดหนึ่งโดยตรง เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ฯลฯ ความรู้ลักษณะนี้มีมากในหนังสือประเภทตำรา การอ่านหนังสือเหล่านี้ผู้อ่านจะเลือกอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม เพื่อทดสอบความถูกต้องและแม่นยำ การอ่านหนังสือประเภทนี้เน้นเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้รักความก้าวหน้า นอกจากนี้ยังมีหนังสือบางเรื่องที่ทำให้ความรู้ประเภทเสริมให้คนรอบรู้ ช่วยให้การประกอบอาชีพสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ช่วยให้เข้าใจผู้อื่นและงานของผู้อื่นดีขึ้น ช่วยให้สะดวกในการวางตัวและรู้จักตนเองดีขึ้น การอ่านหนังสือประเภทนี้จึงเป็นเครื่องส่งเสริมให้ผู้อ่านมีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

2. อ่านเพื่อความคิด ความคิดของคนจะเจริญงอกงามได้โดยอาศัยการกระตุ้นเตือนให้ใฝ่คิด การที่ได้มองเห็นอะไรรอบด้าน จะช่วยให้ทรรศนะของเรากว้างขวางขึ้น ช่วยให้การแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจมีความบกพร่องน้อยลง ดังนั้นการที่ได้อ่านความคิดเห็นของคนหลาย ๆ คน ที่พูดในเรื่องเดียวกัน แต่มีประสบการณ์ต่างกัน จะสร้างแนวความคิดให้แก่ผู้อ่านได้กว้างขวางและถูกต้อง หนังสือประเภทที่แสดงความคิดเห็นได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ บทสรุปของบทวิจัย หรือบางครั้งแสดงออกในแง่เชิงศิลปะ เช่น แสดงออกมาเป็นโครงเรื่องในรูป นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร ฯลฯ การอ่าน ความคิดเห็นที่ปรากฏในรูปแอมแปงเช่นนี้ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ผู้แต่ง ซึ่งอาจผิดพลาดได้ง่าย จำเป็นต้องศึกษาให้ละเอียดและรอบคอบ ดังนั้นจะต้องจำไว้ว่า ความคิดที่ดีต้องมีเหตุผลและความรู้เป็นพื้นฐาน

3. อ่านเพื่อความบันเทิง การอ่านด้วยจุดประสงค์ข้อนี้ ค่อนข้างได้รับความนิยมจากผู้อ่าน เพราะเป็นการอ่านเพื่อความสนุกเพลิดเพลิน หนังสือบางประเภท เช่น หนังสือประเภทร้อยกรอง นวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ มีคุณค่าต่อการพัฒนาความรู้ พัฒนาอารมณ์ ตลอดจนความสะอาดใจในระดับต่าง ๆ หนังสือประเภทนี้นอกจากทำให้เกิดรสความบันเทิงแล้ว บางครั้งยังให้สารประโยชน์แก่ผู้อ่าน ดังนั้นผู้อ่านจึงไม่ควรอ่านเพียงแต่เอาสเท่านั้น ควรอ่านอย่างใคร่ครวญ พิจารณาหาแก่นสารสาระที่ปรากฏอยู่ในเรื่องบ้าง ซึ่งถ้าผู้อ่านสามารถอ่านได้แล้วได้รับความรู้ ความคิด ความบันเทิงควบคู่กันไป จึงถือได้ว่า “อ่านเป็น”

จากจุดประสงค์ในการสอนอ่านตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) มุ่งหวังให้นักเรียนได้อ่านคำใหม่และคำยากที่มีอักษรนำ อักษรควบ ตัวการ์นต์ และการผันวรรณยุกต์ อ่านและเข้าใจความหมายหาค่า ประโยค และข้อความ การอ่านคล่องและอ่านเร็ว แต่สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จะมีความสามารถในการเรียนรู้ด้านการอ่านช้ากว่าเด็กปกติ ประมาณ 2 ปี เมื่อเทียบกับเด็กปกติที่เรียนอยู่ในระดับเดียวกันจุดประสงค์ของการอ่านที่ได้จากตำราหลายเล่มของนักการศึกษาได้ให้จุดประสงค์ไว้ดังนี้

กมล การกุศล (2529 : 184) ได้กล่าวถึง จุดประสงค์ของการอ่าน ไว้ว่าจุดประสงค์ของการอ่าน อาจแยกได้เป็น 2 ประการใหญ่ ๆ คือ การอ่านเพื่อความรอบรู้และการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

1. การอ่านเพื่อความรอบรู้ ได้แก่ การอ่านตำราวิชาการ สารคดี บทความหรือ แม้แต่เรื่องบันเทิงคดี ก็อาจมีความรู้ต่าง ๆ สอดแทรกอยู่ การอ่านแบบนี้ ผู้อ่านจะอ่าน ละเอียดลออพิเคราะห์พิจารณาเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการและจุดประสงค์ในการอ่านของตนถ้า เป็นการอ่านตำราวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้า ก็ต้องอ่านอย่างละเอียดและอาจต้องอ่านซ้ำหลาย ครั้งหลายหน นอกจากนี้ เมื่ออ่านจับใจความของแต่ละบทแต่ละตอนได้แล้ว ก็ควรจะได้ทำโน้ตย่อ ไว้ เพื่อจะได้จดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น และเป็นการทดสอบความเข้าใจเรื่องราวไปได้ในตัว

การอ่านเพื่อความรอบรู้โดยทั่ว ๆ ไป ที่มีใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้า อาจอ่านผ่าน ๆ พอเข้าใจ ก็ได้ อนึ่ง การอ่านเพื่อการวิจารณ์ ก็นับได้ว่าเป็นการอ่านเพื่อความรอบรู้ เพราะต้องรู้เรื่องดี และต้องอ่านอย่างพิเคราะห์พิจารณาจึงจะวิจารณ์ได้

2. การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ได้แก่การอ่านทั่ว ๆ ไปในชีวิตประจำวัน เช่น อ่าน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร นวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี เป็นต้น เป็นการอ่านเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ อย่างไรก็ดี การอ่านแบบนี้ แม้ว่าจะเป็นการอ่านเพื่อความ เพลิดเพลิน แต่ผู้อ่านก็จะมักจะได้ความรู้ไปด้วยเสมอ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินนี้ทำได้ง่าย ไม่ต้องวิตกกังวลในด้านการจดจำเนื้อหามากนัก เพียงแต่อ่านจับใจความให้ได้ เข้าใจเรื่องราว และอ่านได้เร็ว ก็น่าจะเพียงพอแล้ว

ผะอบ โปษะกฤษณะ (2538 : 109) ได้กล่าวจุดประสงค์ของการอ่านว่า แบ่งได้เป็น ประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1. เพื่อให้รู้ การอ่านไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องน้อย หรือเรื่องใหญ่ ๆ จุดประสงค์ที่มาก่อน ก็คือ เพื่อให้รู้ เช่น การอ่านสลากยา เพื่อให้รู้จะได้กินยาถูก อ่านประกาศ อ่านตำรา อ่านข่าว ฯลฯ

2. เพื่อให้เกิดความบันเทิง การอ่านเป็นยาอายุวัฒนะอย่างหนึ่งเป็นอาหารใจทำให้เกิด ความเพลิดเพลิน หนังสือสามารถสร้างจินตนาการและเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตามเกิด ความสนุกสนานราวกับไปอยู่อีกโลกหนึ่งได้ สามารถทำให้ผู้อ่านได้พบอยู่ในสมัยต่าง ๆ ในถิ่นที่ต่าง ๆ อย่างที่ผู้อ่าน

นึกไม่ถึง

สนธิ ตั้งทวี (2528 : 111) ได้กล่าวถึง จุดประสงค์ของการอ่านได้ว่า

1. เพื่อศึกษาหาความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ โดยละเอียดหรือโดยย่อ
2. เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น
3. เพื่อต้องการทราบข่าวสารข้อเท็จจริง
4. เพื่อศึกษาค้นคว้า
5. เพื่อต้องการให้เป็นที่ยอมรับในวงสังคม
6. เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2528 : 9) ได้กล่าวจุดประสงค์ในการอ่านโดยทั่วไปสำหรับระดับชั้นประถมศึกษา ได้ว่า

1. ให้มีความสามารถในการอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง รวดเร็วและเข้าใจเนื้อความที่อ่าน
2. ให้มีความสามารถในการอ่านในใจ เพื่อเก็บข้อความและเรื่องราวต่างๆ ที่อ่านนั้นได้อย่างถูกต้อง
3. ให้เข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องและเก็บใจความได้
4. ให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน เช่น เด็กทราบว่า การอ่านนั้นให้ประโยชน์ทั้งในด้านความรู้ ความเพลิดเพลิน เด็กเต็มใจอ่าน โดยไม่ฝืนใจอ่าน
5. เพื่อส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน
6. ให้เด็กรู้จักคำต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเขียนได้
7. ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง เพราะการอ่าน ย่อมทำให้เด็กได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน
8. ส่งเสริมให้เด็กรู้จักเลือกหนังสืออ่านตามใจชอบ

จากจุดประสงค์ของการอ่านของนักการศึกษา สรุปจุดประสงค์ของการอ่านไว้ว่า แบ่งออกได้ เป็น 2 ประเภท คือ อ่านเพื่อให้ความรู้ เช่น การอ่านตำราวิชาการต่าง ๆ, อ่านข่าว, บทความอ่านประกาศ อ่านฉลากยา และอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เช่น อ่านนวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี นิทาน เน้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่วนจุดประสงค์ในการอ่านของเด็กในระดับประถม ก็เพื่อความรู้ เพื่อจับใจความ เพื่ออ่านออกเสียงได้ถูกต้อง และเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านตามลำดับ

2.4 ปัญหาในการสอนอ่าน

ศรีวิไล พลมณี (2528 : 143) ได้กล่าวถึง ปัญหาในการสอนอ่านไว้ดังนี้ ปัญหาในการสอนอ่านจึงประกอบด้วยหลาย ๆ เรื่อง คือ

1. ทำอย่างไรเราถึงจะรู้จักนักเรียนในลักษณะที่ค่อนข้างจะเป็นปัญหารายบุคคลหรือกลุ่มเล็ก ๆ ที่จัดตามพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอ่าน
 2. ทำอย่างไรจึงจะเลือกหรือจัดให้มีวัสดุการอ่านที่สนองตอบผู้เรียนทั้งในด้านความสนใจของผู้เรียน การมีส่วนร่วมแสดงขบวนการอ่านการเขียนเพื่อเป็นบทเรียนเชิงปฏิบัติแก่ผู้อ่าน และการขยายโลกทัศน์หรือให้คุณค่าต่อชีวิตของผู้อ่าน ที่กล่าวมานั้นมีหนังสือที่เราต้องการอยู่
- 3 ลักษณะ คือ
- หนังสือที่นักเรียนชอบและสอดคล้องกับพื้นฐานของตน
 - หนังสือที่มีการเขียนดีมีขบวนการปฏิสัมพันธ์สูงเป็นแบบอย่างและช่วยพัฒนาการเขียนการอ่านหรือทักษะทางภาษาของผู้เรียน

- หนังสือที่มีสารประโยชน์ดี ช่วยพัฒนาผู้อ่านในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมพื้นฐานการอ่านในขั้นต่อไป

หนังสือที่ดีมากอาจมีทั้ง 3 ลักษณะ แต่ส่วนมากแล้วจะมีไม่ครบทั้ง 3 ลักษณะนี้ครูจึงควรเลือกหนังสือเป็นหรือสามารถผลิตขึ้นมาใช้และแนะนำให้นักเรียนสามารถเลือกหรือฝึกเขียนได้เองเท่าที่จะเป็นไปได้

3. ทำอย่างไรจะช่วยให้นักเรียนรู้วิธีอ่าน และมีทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องต่อขบวนการอ่าน ซึ่งเป็นเรื่องของทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป การฝึกที่อาศัยแต่ปริมาณและเวลาย่อมไม่อาจเร่งอัตราพัฒนาการแก่ผู้เรียนได้เท่าที่ควร บางทีก็อาจจะประสพภาวะชะงักงันหรือตกต่ำลงของทักษะก็ได้

3. ทำอย่างไรจะส่งเสริมพื้นฐานการอ่านของผู้เรียนที่มีอยู่ต่าง ๆ กันนั้น ให้พัฒนาไปตามเอกกัตภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อนี้ผู้สอนมักถือว่าผู้เรียนมีอยู่เท่าใดก็ใช้เท่านั้นหรือไม่เอามาใช้ด้วยซ้ำ แต่ถ้าจะพัฒนาการอ่าน เราย่อมต้องพัฒนาพื้นฐานการอ่านพื้นฐานของเขาด้วยเพราะพื้นฐานเหล่านั้นไม่ว่าจะเป็นความรู้ ประสบการณ์ หรือโลกทัศน์ก็ดีต่างเป็นปัจจัยสำคัญของการแสวงหาความหมายให้มีความหมายต่อตัวผู้เรียนอย่างจริงจัง

และสอวงค์ ดำเนินสวัสดิ์ (2539 : 75 ; อ้างอิงจาก นุช ม่วงเก่า. 2533) ได้กล่าวถึงปัญหาด้านการอ่านไว้ดังนี้

1. ปัญหาจากตัวเด็ก

1.1 เด็กไม่รักการอ่าน เพราะเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านถูกขัดขวาง การอ่านหนังสือที่ชอบ ทำให้เด็กเบื่อที่จะอ่าน

1.2 เด็กขาดความพร้อม ทั้งทางร่างกาย คือ ขาดความเจ็บแสบแหลมทางสายตาวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมไม่พร้อม ขาดความสามารถในการอ่าน

2. ปัญหาจากครอบครัว ผู้ปกครองที่ไม่เห็นคุณค่าของการอ่าน ไม่มีการฝึกให้เด็กรักการอ่าน จะทำให้เด็กไม่รักการอ่าน

3. ปัญหาจากสิ่งแวดล้อม สังคมที่ขาดหนังสือ ไม่มีร้านหนังสือในชุมชน ไม่มีห้องสมุด ไม่มีหนังสือดี ๆ ในตลาดหนังสือ ทำให้เด็กไม่รู้จักหนังสือ ยิ่งสังคมปัจจุบันมีแหล่งบันเทิงเรีงรมย์มาก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งเหล่านี้จะกั้นเด็กออกไปจากการอ่าน

4. ปัญหาจากการเรียนการสอน โรงเรียนที่มีห้องสมุดไม่ดี บรรณารักษ์ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผู้บริหารไม่สนับสนุนงานห้องสมุด รวมทั้งวิธีการสอนของครูที่มุ่งการอ่านแบบเรียนเพียงอย่างเดียว และระบบการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเกิดความเป็นปฏิปักษ์กับหนังสือ

เมื่อทราบปัญหาการอ่านของนักเรียนแล้ว ครูซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสอนการอ่านจึงควรคิดค้นวิธีที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านซึ่งการนำกิจกรรมมาช่วยสอนจะเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จทั้งครูและศิษย์ปัญหาในการสอนอ่านจากการศึกษาของนักการศึกษาสรุปได้ว่าปัญหาในการสอนอ่านน่าจะมาจากตัวครูและเด็ก เช่น

- ครูต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลว่าเขามีปัญหาด้านใดบ้าง
- ครูต้องจัดหาวัสดุหรือสื่อมาสนองความสนใจของเด็ก
- ครูต้องสอนวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน
- ครูต้องพัฒนาพื้นฐานด้านการอ่านของเด็กเป็นลำดับขั้น ๆ ก่อนแล้วจึงพัฒนาการอ่านขั้นสูงในลำดับต่อไปและประเด็นปัญหาการอ่านของเด็ก พอจะสรุปได้ว่า มาจาก 4 ประเด็นหลัก คือ
 - ด้านตัวเด็ก เช่น เด็กไม่รักการอ่าน และไม่พร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และสติปัญญา
 - ด้านครอบครัว ครอบครัวไม่เห็นคุณค่า ไม่มีเวลาฝึกเด็ก
 - ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีห้องสมุด ไม่มีร้านหนังสือ ไม่มีหนังสือดี ๆ ในท้องตลาด
 - ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนไม่มีห้องสมุด โรงเรียนไม่ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านครูผู้สอนมุ่งแต่การสอนแต่ในแบบเรียนเพียงอย่างเดียวบทบาทสำคัญอยู่ที่ตัวครูต้องให้ความสำคัญในด้านการสอนอ่านโดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคำกับภาพเพื่อให้เด็กประเภทนี้อ่านได้

2.5 องค์ประกอบของการอ่านและขั้นตอนในการสอนอ่าน

การอ่านสามารถแบ่งออกเป็นชนิดต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ไพฑูริย์ สินลารัตน์. (2533 : 57-60) ได้กล่าวถึงชนิดของการอ่านออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. การอ่านออกเสียง แบ่งการอ่านตามลักษณะคำประพันธ์ได้ 2 ประเภทคือ การอ่านร้อยแก้วและการอ่านร้อยกรอง

การอ่านร้อยกรอง การอ่านชนิดนี้มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน ซาบซึ้งในรสไพเราะ เป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะของคำประพันธ์แต่ละชนิด

การอ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การอ่านเสียงปกติ
2. การอ่านเป็นทำนอง

การอ่านเสียงปกติ คือ การอ่านโดยใช้เสียงธรรมดาให้ถูกต้อง ชัดเจนเสียงที่อ่านเป็นสำเนียงพูด การออกเสียงสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ตัวควบกล้ำตลอดจนการเว้นวรรคตอน ถูกต้องการเว้นวรรคตอนในการอ่านถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะถ้าเว้นวรรคตอนผิดจะทำให้ความหมายผิดไปได้การเว้นวรรคตอนในร้อยแก้วบางครั้งไม่จำเป็นต้องเว้นวรรคตามที่ปรากฏในหนังสือที่อ่าน แต่จะต้องคำนึงถึงความสละสลวย ความชัดเจนในการสื่อความหมายเป็นสำคัญ

การอ่านเป็นทำนอง ได้แก่ การอ่านให้มีเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ มีจังหวะและเอื้อนเสียงให้เกิดทำนองเสนาะต่าง ๆ การอ่านทำนองร้อยแก้ว หรือการอ่านร้อยแก้วเป็นทำนอง ใช้ในการอ่านหนังสือเทศน์ที่เรียกว่า ทำนองธรรมวัตร ซึ่งจะเริ่มต้นด้วยเสียงดังก้องก่อนแล้วค่อย ๆ แผ่วเบาในตอนท้ายวรรคการอ่านทำนองร้อยแก้ว หรือการอ่านร้อยกรองเป็นทำนอง ได้แก่การอ่านให้มีเสียงสูงต่ำ มีจังหวะสั้น – ยาว เน้นเสียง เน้นสัมผัส เอื้อนเสียงหนักเบาเป็นทำนอง ซึ่งเรียกว่า การอ่านทำนองเสนาะ

2. การอ่านในใจ การอ่านในใจสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่าการอ่านออกเสียงถ้าพูดถึง “การอ่าน” โดยทั่ว ๆ ไปมักจะหมายถึงการอ่านในใจมากกว่าการอ่านออกเสียง

องค์ประกอบของการอ่าน

ศรีวิไล พลมณี (2528 : 140 –141) ได้กล่าวถึงการอ่านที่มีประสิทธิภาพว่ามีองค์ประกอบดังนี้

1. ผู้อ่านจะต้องเป็นผู้รู้ภาษานั้น ๆ ดีแล้วก่อนที่จะมีการอ่าน คือมีความเข้าใจและพูดภาษานั้นได้ในระดับหนึ่งทีพอเพียงก่อนที่จะมีการฝึกอ่าน เพราะจุดประสงค์ของการอ่านคือการช่วยให้ผู้อ่านรับสารจากตัวหนังสือที่คล้ายกับสารซึ่งเขาจะเข้าใจได้ถ้าส่งด้วยเสียงพูด แม้เรามักจะพบอยู่เสมอที่มีการเรียนภาษาโดยผ่านทาง การอ่านเด็กต่างชาติเรียนภาษาอังกฤษ บางคนเรียนอ่านโดยไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษมาก่อน ไม่มีพื้นแม้เพียงความเข้าใจ แต่พูดไม่ได้ การสอนภาษาโดยใช้การอ่านเช่นนี้จะต้องมีวิธีการสอนที่เหมาะสมเฉพาะกับกลุ่มผู้เรียนลักษณะนั้น

2. ผู้อ่านจะต้องรู้จักวิเคราะห์หรือแยกแยะคำ (Dissect) โดยดูว่าประกอบขึ้นด้วยเสียงอะไรบ้าง ไม่ถึงกับจะต้องเรียนรู้เรื่องของระบบเสียง (Phonetics) แต่ควรรู้ว่าเสียงนั้น ๆ แทนด้วยตัวหนังสืออย่างไรในการสะกดคำ และเราจะประกอบคำได้อย่างไร เป็นต้น เช่น

คำว่า “ Straight” ประกอบด้วยเสียง / s , t , r , ey , t /

คำว่า “ กัลยา” ประกอบด้วยเสียง / k , a , n , l , a , y , aa /

3. ผู้อ่านจะต้องเรียนรู้ถึงลักษณะคำ , นึกออก และแยกแยะตัวอักษรได้แม้จะเขียนแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นตัวพิมพ์ ตัวเขียนหวัดหรือบรรจง และแม้จะอยู่ในรูปของคำประสมหรือคำสมาส

4. ผู้อ่านจะต้องเรียนรู้ลักษณะการอ่านที่มีหลักอยู่ว่าอ่านจากซ้ายไปขวา หรืออย่างอื่น ๆ ตามลักษณะของภาษานั้น ๆ

5. ผู้อ่านต้องเรียนรู้ว่ามีระบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียงซึ่งจะช่วยให้สามารถอ่านคำหรือออกเสียงคำอื่น ๆ แม้คำที่ไม่รู้จักมาก่อนได้

6. ผู้อ่านจะต้องเรียนรู้วิธีเข้าใจและระลึก สัญญาณ หรือแนวแนะ (Cues) ในอันที่จะอ่านออกเสียง หรือในอันที่จะรู้ความหมายของคำ การเข้าใจและระลึกได้นี้ไม่ได้หมายถึงเฉพาะเพียงแค่ว่า คำนี้เคยพบเห็นมาก่อนหรือไม่เท่านั้น แต่หมายถึงการสามารถอ่านคำนั้นออกและเข้าใจความหมาย ซึ่งแสดงว่าผู้อ่านสามารถเทียบคำเขียนกับเสียงพูดได้

7. ผู้อ่านต้องเรียนรู้ว่า ตัวอักษร เป็นสิ่งแทนคำพูด และมีความหมายเปรียบเทียบกันได้ ขณะที่อ่านนั้นเท่ากับการถอดสัญลักษณ์ตัวอักษรให้เป็นคำพูดที่เสมอกัน ผู้อ่านจะต้องเข้าใจ ความหมายของสิ่งที่อ่านเท่า ๆ กับการได้ฟัง อาจจะเป็นการเข้าใจภายในเช่นการอ่านในใจหรือ บางทีจะต้องอ่านออกเสียงก่อน แล้วค่อยฝึกอ่านในใจก็ได้

8. ผู้อ่านจะต้องเรียนรู้การใช้เหตุผลและความนึกคิดต่อสิ่งที่อ่านภายในขอบเขต ความรู้ สติปัญญา และประสบการณ์ของเขา เราจะพบว่า การอ่านของผู้ใหญ่ที่อ่านเป็นนั้น คุณลักษณะ หรือองค์ประกอบของการอ่านทั้ง 8 ประการดังกล่าวข้างต้นนี้จะได้รับการฝึกมาเป็นอย่างดี จนมัน หลอมรวม (Merge) เข้าด้วยกันเป็นการกระทำอย่างหนึ่งเท่านั้น การกวาดสายตาของนักอ่าน เป็นผลมาจากการมีทักษะในการอ่าน เราจึงอาจจะต้องสอนการกวาดสายตาแก่ผู้เรียนดังจะเห็น ได้ว่า การกวาดสายตามิได้เป็นข้อหนึ่งข้อใดในแปดรายการขององค์ประกอบของการอ่าน ทั้งนี้เพราะ ทักษะการกวาดสายตาเป็นผลของการที่มีทักษะในการอ่านอยู่แล้ว

ข้อถกเถียงในเรื่องการสอนอ่านดูเหมือนจะเป็นเรื่องของลำดับและขั้นตอนขององค์ประกอบ เหล่านี้ที่จะฝึกหรือสอนการอ่านว่าจะสอนเรื่องใดก่อนและหลังอย่างไรดี

มีความคิดอยู่ 2 แนว คือ แนวคิดแรกประมาณว่าการสอนอ่านควรจะมีเรื่องต่าง ๆ อย่างที่เรียงลำดับเอาไว้ข้างต้น คือจากข้อ 1 ถึงข้อ 8 โดยมีเหตุผลว่าในตอนต้น ๆ ควรจะมีการ เน้นในเรื่องการถอดสัญลักษณ์จากตัวหนังสือให้เป็นเสียง โดยการฝึกให้มองเห็นความสัมพันธ์ของ ตัวอักษรกับเสียง อีกพวกหนึ่งมีความคิดว่าการสอนอ่านควรมีลำดับดังนี้ คือ 1 , 6-8 , 4 , 3 , 2 , 5 เพราะเห็นว่าควรเน้นการดึงเอาความหมายออกมาจากตัวหนังสือเป็นสำคัญ โดยให้มีทักษะใน การระลึกคำได้เร็ว เกิดความเข้าใจความหมายเร็วขึ้นด้วย

ความคิด 2 แนวนี้ ไม่ได้หมายความว่า จะใช้ได้ดีกับเด็กทุกคน แต่อาจจะมีวิธีอื่นอีกที่ดีกว่า หรือนอกเหนือ 2 วิธีนี้ ซึ่ง 2 วิธีนี้อาจเหมาะสมกับผู้เรียนบางกลุ่มเท่านั้นและวิธีสอนอ่านทั่วไปที่ ใช้ได้กับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 68-70) ได้กล่าวถึงวิธีสอนอ่านไว้ 6 วิธี คือ

1. วิธีสอนอ่านเป็นคำ (Sight Word Approach) เป็นการสอนเด็กให้อ่านเป็นคำๆ และให้ เด็กอ่านก่อนที่เด็กจะจำตัวอักษรได้ เมื่อเด็กอ่านคำได้มากพอสมควรแล้ว จึงสอนให้รู้จักตัวสระและ พยัญชนะในภายหลัง ครูอาจใช้บัตรคำในการสอน ให้เด็กอ่านตาม ให้ดูภาพประกอบ เด็กอาจอ่าน คำได้โดยการจำ หรืออาจใช้วิธีบันทึกเสียงลงบนเทป แล้วเปิดให้เด็กฟังและให้เด็กอ่านบัตรคำ

2. วิธีสอนหน่วยเสียง (Phonics Approach) เป็นการสอนให้เด็กเข้าใจหน่วยเสียงในภาษา เช่นเสียงสระเสียงพยัญชนะ และให้เด็กเปล่งเสียงให้ถูกต้อง หน่วยเสียงสระและพยัญชนะจะปรากฏ ในคำ ในแต่ละคำมีที่ให้อ่านหน่วยเสียงได้อย่างชัดเจน เช่น

คอ	ตอ	กอ	เสียงสระอ
บ้าน	ปาน	ด้าน	พยัญชนะต้นที่ต่างกัน
กิน	บิน	ดิน	พยัญชนะต้นที่ต่างกัน
บวบ	บวช	บวม	ตัวสะกดที่ต่างกัน เป็นต้น

3. วิธีสอนอ่านเบื้องต้น (Basal Reading Approach) เป็นการสอนอ่านโดยมีเนื้อหาเป็นชุดตามระดับความสามารถของเด็กตั้งแต่ง่ายไปที่ยาก เริ่มจากการอ่านคำ อ่านฟังเสียง ไปจนถึงการอ่านเพื่อเข้าใจความหมายเนื้อหาที่มีตั้งแต่สั้นๆ ไปจนถึงเนื้อหาที่ยาวในชุดการสอนอาจประกอบด้วยบัตรภาพ บัตรคำ เนื้อหาที่จะให้เด็กอ่าน มีการจำกัดคำยากและอาจเพิ่มคำยากได้ มีการทดสอบไว้ในแต่ละตอนแต่ละชุด

4. วิธีองค์รวมทางภาษา (Whole Language Approach) เป็นการสอนรวมทุกทักษะเข้าด้วยกัน ทั้งการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนดังนี้

- 4.1 อ่านหนังสือให้เด็กฟัง
- 4.2 ฝึกให้เด็กอ่านหนังสือในใจทุกวัน โดยใช้เวลาไม่มาก
- 4.3 เลือกเรื่องที่น่าสนใจมาให้เด็กอ่านที่มีลักษณะเนื้อหาเดียวกันทุกวัน
- 4.4 ในการสอนเขียน ครูอาจเขียนให้เด็กดูบ่อยๆ
- 4.5 ให้เด็กเขียนอธิบายภาพในสมุดภาพของเด็กที่เด็กจัดทำขึ้น
- 4.6 จัดทำเรื่องที่อ่านให้ง่ายขึ้น โดยจัดเป็นหมวดหมู่ของคำ

5. วิธีจัดประสบการณ์ทางภาษา (Language Experience Approach) เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับการสอนอ่านในระยะเริ่มต้นไปจนถึงระยะกลาง คือตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับมัธยมต้น เป็นการสอนรวมในทุกทักษะไปพร้อมๆกัน โดยครูผู้สอนจะจัดประสบการณ์ให้กับเด็กโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางหรือสำคัญ ครูจะรู้ว่าเด็กมีความสนใจในเรื่องใด จากการวาดภาพหรืองานศิลปะของเด็กแล้วให้เด็กเขียนอธิบายภาพ และให้เด็กได้อ่านข้อความที่เขียนไปพร้อมกันด้วย

6. วิธีสอนอ่านเป็นรายบุคคล (Individualized Reading Approach) เป็นวิธีการสอนที่ต้องคำนึงถึงความต้องการและความสามารถของเด็ก ซึ่งเด็กแต่ละคนจะต้องเลือกตามความสนใจ ครูผู้สอนต้องเตรียมหนังสือไว้มากๆ เพื่อให้เด็กได้เลือกอ่าน ครูจะสอนให้เด็กรู้จักคำ ประโยค และอ่านข้อความยาวๆ การวัดผลเน้นทักษะที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมาย เช่น การอ่านคำอย่างเดี่ยว การอ่านคำและเข้าใจความหมาย การอ่านเป็นประโยค เป็นต้น

จากองค์ประกอบในการสอนอ่านพอจะสรุปได้ว่า การสอนอ่านนั้นองค์ประกอบสำคัญขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และความมุ่งหมายในการสอนอ่าน ว่าต้องการให้ผู้อ่านรู้จักคำ ประโยค ข้อความ หรือรู้จักวิเคราะห์หน่วยเสียง รู้จักวิธีในการอ่านโดยการกวาดสายตา รู้จักระบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียง และรู้ถึงวิธีสอนอ่านทั้ง 6 วิธี คือวิธีสอนอ่านเป็นคำ วิธีสอนหน่วยเสียง วิธีสอนอ่านเบื้องต้น วิธีรวมทักษะทางภาษา วิธีจัดประสบการณ์ทางภาษา และวิธีสอนอ่านรายบุคคล ซึ่งสามารถนำวิธีการนี้มาใช้สอนได้ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ลำดับขั้นตอนในการสอนอ่าน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2528 : 95) กล่าวถึงลำดับขั้นตอนในการสอนอ่านออกเสียง

ลักษณะการอ่านออกเสียง การสอนอ่านในขั้นแรกครูจะต้องปูพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะการอ่านที่ดี เพื่อให้นักเรียนให้ฝึกปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอจนเกิดความเคยชิน และลักษณะของการอ่านที่ดีจะช่วยพัฒนาในการอ่านหนังสือของนักเรียนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ลักษณะการอ่านที่ดีจากคู่มือการสอนภาษาไทยเสนอไว้ดังนี้

- การนั่งหรือยืนตามสบาย ไม่เร็งตัวหรือยืดตัวเต็มที่เพราะจะทำให้อ่านไม่ได้นานก้มหน้าหรือโค้งตัวเล็กน้อย
- จับหนังสือเอียงด้านบนเข้าหาตัวเล็กน้อย (ทำมุมประมาณ 45 องศา) ระยะห่างจากตัวประมาณ 12 นิ้ว ในท่าที่พร้อมจะเปิดหนังสือต่อไปได้รวดเร็ว
- จับหนังสือให้ถูกต้องขณะอ่าน (ถ้าไม่วางหนังสือบนโต๊ะ) ใช้มือซ้ายประคองหนังสือที่ด้านบนของหนังสือ มือขวาจับมุมบนโดยใช้นิ้วชี้เตรียมพร้อมที่จะพลิกหน้าต่อไป ถ้าหนังสือวางอยู่บนโต๊ะวางมือซ้ายบนหน้าหนังสือด้านซ้ายส่วนมือขวาจับมุมบนโดยใช้นิ้วชี้เตรียมพร้อมที่จะพลิกหน้า
- ใช้สายตาจ้องจับคำที่คำ และพยายามจับจ้องให้ได้มากคำ กวาดสายตาเคลื่อนจากซ้ายไปขวา เมื่อจบบรรทัดให้ขึ้นบรรทัดต่อไปอย่างรวดเร็ว
- อ่านไปข้างหน้าไม่อ่านย้อนกลับหลัง หรือเมื่ออ่านจบบรรทัดให้ขึ้นบรรทัดใหม่ไม่ย้อนอ่านบรรทัดเดิมใหม่
- ขณะอ่านไม่เอียงคอ ไม่ส่ายหน้าตามบรรทัดอ่าน ไม่ชี้ตัวอักษรไม่เอามือเท้าคาง ไม่พับมุมหนังสือ ไม่กำหนังสือซึ่งจะทำให้สันหนังสือหัก ไม่เอalingหนึ่งสิ่งใดสอดไว้ในหนังสือ จะทำให้ชำรุด ไม่ขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในหนังสือ (ถ้าไม่ใช่หนังสือของตัว) ไม่ฉีกส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือ ไม่ทำหนังสือเปรอะเปื้อน ไม่ใช่หนังสือบังศีรษะแทนร่มขณะฝนตก
- ขณะอ่านทำจิตใจให้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน (สมาธิ) และพยายามขยายช่วงระยะเวลาของสมาธิให้มากขึ้น โดยเพิ่มปริมาณของเนื้อหาที่อ่าน เช่น จากให้อ่านหนึ่งประโยคเป็นสองสามสี่ห้าประโยค จนถึงหนึ่งย่อหน้า

จากองค์ประกอบในการสอนอ่านและขั้นตอนในการสอนอ่านจะเห็นได้ว่า การอ่านมี 2 ชนิด คือ การอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ และผู้อ่านต้องรู้ว่าวิธีการสอนจะต้องอ่านให้ถูกต้องตามชนิดของการอ่าน อีกทั้งการสอนอ่านผู้อ่านจำเป็นจะต้องรู้จักภาษานั้น ๆ ดีมาก่อน ต้องเรียนรู้ถึงลักษณะของคำ รู้หลักการอ่านว่าจะต้องอ่านจากซ้ายไปขวาหรืออย่างไร ต้องเรียนรู้ว่าตัวอักษร

เป็นสิ่งแทนคำพูดและมีความหมายเปรียบเทียบกันได้ ต้องเรียนรู้การใช้เหตุผลจากสิ่งที่อ่านภายในขอบเขตความรู้ สติปัญญาและประสบการณ์ของเขา

นอกจากนั้น ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ปูพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะการอ่านที่ดีในการอ่านออกเสียง มีการฝึกปฏิบัติเป็นประจำเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินและพัฒนาการอ่านจนเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน

2.6 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

วิศัลย์ศยา รุดดิษฐ์ (2539 : 75) ได้กล่าวความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนเห็นความจำเป็นและสนใจที่จะอ่านหนังสือจนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่าน โดยที่นักเรียนจะได้รับการกระตุ้นให้ประกอบกิจกรรมนั้น อย่างสนุกสนานไปพร้อม ๆ กับเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่

และการแบ่งประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามที่บ้านลือ พฤษะวัน (2521 : 129) กล่าวไว้ได้แก่

1. กิจกรรมที่ใช้เพื่อทบทวนการอ่าน
2. กิจกรรมเสริมการอ่านเพื่อฝึกหลักเกณฑ์ในการอ่าน ฝึกความสามารถในการอ่าน
3. กิจกรรมเสริมการอ่านที่เน้นการฝึกความเข้าใจความหมายของคำ
4. กิจกรรมเสริมการอ่านเพื่อขยายความรู้

นอกจากนี้วิศัลย์ศยา รุดดิษฐ์ (2539 : 75) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการอ่านทั่วไปไว้ว่า การจัดกิจกรรมการอ่านทั่วไป คือ การจัดโครงการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกชั้นเรียนและมีรูปแบบกิจกรรมที่สนองต่อการเรียนการสอนอีกทั้งเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนด้วย ซึ่งจะขอยกตัวอย่างกิจกรรม ดังนี้

1. การจัดป้ายนิเทศของทุกหมวดวิชาให้น่าสนใจ เพื่อให้นักเรียนอ่านและควรเปลี่ยนเนื้อหาให้บ่อยครั้ง
2. การจัดทำจุลสาร หรือวารสารของหมวดวิชาและชมรมต่าง ๆ เผยแพร่ให้นักเรียนอ่าน
3. การจัด “มุมนักอ่าน” ในห้องสมุดโดยการคัดเลือกหนังสือเด่นในรอบเดือนมาจัดวางให้นักเรียนอ่าน มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบและควรหมุนเวียนเปลี่ยนอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังสามารถจัด “มุมนักอ่าน” ในห้องเรียนและตามบริเวณต่าง ๆ ในโรงเรียนได้อีกด้วย
4. การจัดสัปดาห์ส่งเสริมการอ่าน ด้วยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้นักเรียนรักการอ่าน หนังสือ จัดมุมอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ จัดที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน จัดรายการแข่งขันตอบปัญหาจากหนังสือที่จัดให้อ่าน จัดขายหนังสือดี ราคาถูก
5. การจัดประกวดยอดนักอ่าน โดยประกวดอ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง ทำนองเสนาะ และการอ่านจับใจความ
6. การจัดแสดงละครจากหนังสือ

7. การจัดฉายภาพยนตร์ หรือ พาไปชมการแสดงที่สร้างจากเรื่องแต่งในหนังสือ ทั้งที่เป็นบทเรียน หนังสืออ่านนอกเวลา และหนังสืออื่น ๆ ที่โรงเรียนจัดหามาประกอบการศึกษาค้นคว้า

8. การจัดสัมภาษณ์นักเรียน บรรณาธิการ ผู้ผลิตหนังสือ โดยให้นักเรียนผู้ดำเนินรายการ

9. การจัดอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือที่กำหนดให้อ่านหรือหนังสือที่กำลังอยู่ในความสนใจของคนส่วนใหญ่

10. การจัดประกวดวาดภาพจากหนังสือ โดยอาจกำหนดเนื้อเรื่องตอนใดตอนหนึ่ง หรือให้นักเรียนเลือกเนื้อเรื่องเองจากหนังสือที่ครูเสนอไว้

นอกจากจะส่งเสริมการอ่านด้วยการจัดกิจกรรมในโรงเรียนแล้ว ครูสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชุมชนและในชนบทได้ด้วย เช่น การบริจาคหนังสือดีให้เด็กชนบท การจัดห้องสมุดชุมชนด้วยการจัดนักเรียนไปทำหน้าที่ช่วยเหลือบรรณารักษ์ในการจัดหนังสือ ยืม-คืน คีนหนังสือ และแนะนำหนังสือดีให้อ่านให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนการแจกจ่ายเผยแพร่จุลสาร และวารสารที่ทางโรงเรียนและนักเรียนจัดทำขึ้น

จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดนิสัยรักการอ่านอีกทั้งช่วยในด้านการสอนให้มีประสิทธิผล และยังส่งผลให้เกิดความเพลิดเพลินสนุกสนาน ดังนั้นครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนเป็นสำคัญ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง

3.1 ความหมายของบทร้อยกรอง นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของบทร้อยกรองไว้หลายท่านดังนี้

กำชัย ทองหล่อ (2533 : 537) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ร้อยกรอง” หมายถึง ถ้อยคำที่ร้อยกรองขึ้นตามลักษณะบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ เรียกว่าคำประพันธ์ คือถ้อยคำที่ได้ร้อยกรองหรือเรียบเรียงขึ้นโดยมีข้อบังคับ จำกัดคำ และวรรคตอน ให้รับสัมผัสกันไพเราะตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์

จำเริญ แสงดวงแข (2547 : 3) ได้กล่าวเกี่ยวกับบทร้อยกรองไว้ว่า คำว่า “ร้อยกรอง” เป็น คำไทยที่สร้างขึ้นใหม่ให้มีความหมายตรงกับคำว่า “Poetry” ในภาษาอังกฤษ และให้คู่กับคำว่า “ร้อยแก้ว” ในภาษาไทย คำว่า “Poetry” มาจากภาษาละตินว่า Poet-a ซึ่งมีความหมายว่า “ผู้ริเริ่มผู้สร้างสรรค์” “ผู้สร้างสรรค์” มีนัยของความคิดเกี่ยวกับการเลือกเฟ้นถ้อยคำ การใช้โวหาร และการใช้ ฉันทลักษณ์ ซึ่งมีลักษณะพิเศษกว่าธรรมดาที่เป็นร้อยแก้ว คำว่า “ร้อยกรอง” ในภาษาไทย

หมายถึง “งานเขียนที่กำหนดฉันทลักษณ์” สำหรับความรู้สึกของคนไทยนั้นฉันทลักษณ์ต้องมีสัมผัส จึงจะไพเราะ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายว่า บทร้อยกรองหมายถึง “คำประพันธ์ซึ่งแต่เดิมเรียกคำเรียงที่มีสัมผัสทั่วไป จะเป็นฉันท กาพย์ หรือร่าย ก็ตาม เช่นในคำว่า ชุมนุมตำรากลอน, ครั้นเรียกเฉพาะคำประพันธ์เฉพาะอย่างเป็นโคลง ฉันท กาพย์ ร่าย แล้ว คำประพันธ์นอกจากนี้อีกอย่างหนึ่งจึงเรียกว่า กลอน เป็นลำนำสำหรับขับร้องบ้าง คือ บทละคร ลักวา เสภา บทดอกสร้อย, เป็นเพลงสำหรับอ่านบ้าง คือ กลอนเพลงยาว หรือ กลอนตลาด

วันเนา ยูเต็น (2532 : 1-2) อ้างถึงพระยาอนุমানราชชน ได้ให้ความหมายของ ร้อยกรอง ไว้ว่า หมายถึง ถ้อยคำที่นำมาที่นำมาประกอบกัน มีขนาดมาตรา เสียงสูงต่ำ หนักเบา และสั้นยาวตามแบบรูป (Patten) ที่กำหนดไว้แบบรูปที่กล่าวนี้มีมากด้วยกัน ขนาดมาตราได้แก่ ถ้อยคำที่เป็นบทหนึ่งๆ โดยกำหนดเป็นมาตราวัดขึ้นไว้เป็นหน่วยหนึ่งๆ ถ้าต้องการจะแต่งต่อก็ซ้ำรูปอย่างนั้นเรื่อยไปทุกบท คำมาตราวัดที่กล่าวนี้ ภาษาอังกฤษเรียกว่า” Metre “ในภาษาบาลี สันสกฤต เรียกว่า ฉันท บทประพันธ์ร้อยกรองบทหนึ่งๆ ภาษาอังกฤษเรียกว่า” Stanza “บาลี เรียกว่า คาถา สันสกฤตเรียกว่า โคลก

วนิดา เสนีเศรษฐและคณะ (2531 : 40) ได้กล่าวไว้ว่า ร้อยกรอง เป็นแบบการเขียนหนังสือประเภทหนึ่ง ที่แต่งขึ้นโดยใช้ถ้อยคำตามข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้ เช่น ข้อบังคับ ในเรื่อง ครุ- ลหุ คำเป็น-คำตาย เอก-โท สัมผัส จำนวนคำและวรรคตอน ฯลฯ อาจเรียกบทร้อยกรองว่า “คำประพันธ์”หรือ “กาพย์ กลอน” ตามลักษณะของบทร้อยกรองนั้นๆ ก็ได้ ซึ่งมีความหมายอย่างเดียวกัน

จากความหมายของบทร้อยกรองของนักการศึกษา สรุปได้ว่า บทร้อยกรอง หมายถึง คำประพันธ์ที่เรียบเรียงขึ้น โดยมีข้อบังคับ การจำกัดคำ การเว้นวรรคตอน การสัมผัสคล้องจอง ตามรูปแบบทางฉันทลักษณ์ ซึ่งได้แก่คำประพันธ์ประเภท โคลง ฉันท กาพย์ กลอน และร่าย

3.2 ความสำคัญและคุณค่าของบทร้อยกรอง

เด็กระดับประถมศึกษา วัย 7-12 ขวบ มีประสบการณ์ทางภาษาด้านบทร้อยกรองมาพอสมควร เพราะร้อยกรองเป็นลักษณะของภาษาแบบหนึ่ง ที่ใช้สื่อสารกันอยู่ในชีวิตประจำวันเด็ก จึงมีประสบการณ์ด้านนี้มาโดยลำดับ คือ ตั้งแต่เกิดมา จนโตพอรู้ความ ก็ได้ฟังบทเห่กล่อมจาก มารดา หรือย่า ยาย โดยเฉพาะเด็กในชนบท ที่ความเป็นอยู่ในครอบครัวยังมีลักษณะเรียบง่ายเป็นธรรมชาติ มารดา หรือคนเฒ่าคนแก่ มีเวลาเลี้ยงดูเด็กเอง เมื่อให้เด็กนอนก็จะร้องเห่กล่อมด้วยบทเห่กล่อมที่มีเนื้อความต่างๆ กันเด็กที่ไม่ได้ฟังบทกล่อมก็จะได้ฟัง เพลงที่มีลักษณะต่างๆ ทั้งทำนอง และเนื้อร้องแทนลักษณะที่แลเห็นภายนอกของเด็กต่อบทร้อยกรองก็คือ ปฏิบัติการที่แสดงให้เห็นว่า

ชอบและฟังพอใจ แต่ที่จริงแล้วบทร้อยกรองให้เด็กมากกว่าความชอบ หรือความฟังพอใจ บทร้อยกรองมีคุณค่าสำหรับเด็กหลายประการ

1. ช่วยให้เกิดความละเมียดละไมในจิตใจ บทร้อยกรองที่ไพเราะสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ฟังให้เกิดความประทับใจโดยเฉพาะเด็กๆ ที่จิตใจยังอ่อนเยาว์ ในขั้นแรกที่ยังฟังเพื่อความไม่เข้าใจ ก็พอใจเสียงสัมผัสคล้องจอง เสียงสูงต่ำของทำนอง และน้ำเสียงอันไพเราะของผู้ขับเช่นในบทเห่กล่อม เด็กจะฟังน้ำเสียงที่แสดงความรักใคร่ของแม่ หรือผู้ขับกล่อม ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดคุ้นเคย เป็นน้ำเสียงที่ชวนฟัง ชวนให้เพลิน และชวนให้หลับ บทเห่กล่อมส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาแสดงความรักใคร่ ความห่วงใยในตัวเด็ก เมื่อเด็กฟังเข้าใจความหมายก็จะเกิดความสุขความอบอุ่น และความวางใจ ความรู้สึกเหล่านี้ จะเข้าสู่จิตใจของเด็กทีละน้อยๆ จนแนบแน่นกลายเป็นความละเมียดละไม อ่อนโยน ดังตัวอย่างบทเห่กล่อม

เจ้าเนื้อละมุนเอย	เจ้าเนื้ออ่อนตังสำลี
แม่มิให้ผู้ใดต้อง	เนื้อเจ้าจะหมองศรี
ทองดีเจ้าคนเดียวเอย	

2. ช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้เด็กมีความเบิกบาน บทร้อยกรอง บทเพลง บทร้องประกอบการเล่น ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่เด็กบทร้อยกรองจึงมีคุณค่าต่อเด็กในด้านนี้ เป็นอันมาก เช่น บทร้องเล่นของเด็ก

โงกเงกเอย นำท่อมเมฆ กระจายลอยคอ หมาหางอกอดคอโงกเงก
เด็กจะร้องเล่นอย่างสนุกสนาน คำสัมผัส เงก-เมฆ, คอ-งอ-คอ ช่วยให้เกิด
เพลิดเพลินเนื้อหาตลกขบขันทำให้เด็กพอใจ

บทร้องประกอบการเล่นของเด็ก ทำให้เด็กสนุกมากขึ้นกว่าการเล่นธรรมดา เช่น โพงพางเอย ปลาตาบอด เข้าลอดโพงพาง

3. บทร้อยกรองช่วยให้เด็กเกิดความคิดความเข้าใจสิ่งต่างๆ บทร้อยกรองที่ไพเราะ กวีหรือผู้แต่งย่อมจะสรรหาคำ และข้อความที่นอกจากจะให้ความไพเราะแล้ว ยังแฝงแง่คิดต่างๆ ไว้อย่างแนบเนียนเมื่อเด็กได้ฟังหรือได้อ่านถ้อยคำเหล่านั้นก็จะสื่อความหมายให้เด็กเกิดความคิดตามไปด้วย เช่น ปริศนาคำทาย

อะไรเอย เมื่อเล็กมีหางไม่มีขา พอโตขึ้นมามีขาไม่มีหาง

ปริศนาคำทาย มีลักษณะเป็นคำคล้องจอง บทที่ยกมานี้ มีคำ ขา สัมผัสกับ มา และ เล่นคำสลับกันไปมาระหว่างคำ หาง กับ ขา

บทร้อยกรอง ก็ช่วยให้เด็กคิด และพัฒนาความคิดของเด็กเช่นบทร้อยกรอง “หิ่งห้อย”

หิ่งห้อยพร้อยแสงพราว	ดูจล็ดดาวที่สุกใส
หิ่งห้อยได้พรใคร	จึงเที่ยวท่องส่องแสงเรือง
หิ่งห้อยลอยวาววับ	ชุมนุมจับลำพู่เหลือง
ราวเพชรเม็ดประเทือง	ใครโปรยไว้ให้เปลลนตา
หิ่งห้อยน้อยหรือนั้น	เจ้าแบ่งปันแสงจันทร์รา
มาไว้ในกายา	ได้อย่างไรสงสัยจริง

4. บทร้อยกรองช่วยให้เด็กมีจินตนาการ จินตนาการ คือการคิดสร้างภาพขึ้นในจิตใจ เมื่อเด็กฟังหรือได้อ่านบทร้อยกรองที่ไพเราะทั้งเสียงของคำ และมีทั้งความหมาย ตลอดจนเนื้อหา ความคิด เด็กก็จะคิดตาม คิดวาดภาพจากเนื้อหาที่ได้ฟัง เกิดเป็นภาพขึ้นในจิตใจ ภาพที่เกิดขึ้นนั้น อาจให้ทั้งความสุขหรือความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ก็ได้ และจะเป็นการที่ก่อให้เกิดแนวคิดหรือความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นในจิตใจของเด็ก อันจะนำไปสู่การริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้ในอนาคต

บทร้อยกรอง ที่สร้างจินตนาการให้แก่เด็ก เช่น “ลำธารน้อย”

ลำธารน้อย	มีน้ำรินไหล
ดูน้ำใสใส	เห็นกรวดแววแวว
ปลาตัวนิด	ว่ายซิดสาหร่าย
พ่นน้ำกระจาย	เป็นฟองขาวขาว
ต้นไทรย้อย	ห้อยรากลงมา
ร่มเย็นหนักหนา	นอนฝันเห็นดาว

5. ช่วยให้เกิดมีคุณธรรม หรือลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ บทร้อยกรองที่มีเนื้อหาแฝงคติหรือคุณธรรมต่างๆ จะถ่ายทอดซึมซาบเข้าสู่จิตใจของเด็ก ถ้าได้อ่านหรือฟังบ่อยเข้าก็ จะเกิดเป็นนิสัยเช่น ความเข้าใจผู้อื่น ความเมตตากรุณา ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ฯลฯ

บทร้อยกรองที่ให้แนวคิด คติสอนใจแก่เด็ก เมื่ออ่านแล้วจะได้ความรู้สึกตามที่ผู้แต่งประพันธ์ไว้ เช่น บทร้อยกรอง “มิตร” พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาล ที่ 6

ผู้ใดเป็นผู้มีมิตร	จิตคิดต้องกันทรธา
มีความยินดีปรีดา	ยิ่งกว่ามีสินเงินทอง
แม้มีสิ่งใดขัดข้อง	มิตรช่วยกำจัดที่ขัดข้อง

ช่วยทำให้สมอารมณ์pong	กิจการทั้งผองช่วยคิด
เต็มใจปรึกษาหารือ	ไม่ถือเกินกำคำผิด
สู้งดอดโกรธโทษนิตย์	ผูกจิตมิตรไว้ด้วยไมตรี
สิ่งใดควรหยอนผ่อนตาม	ผ่อนให้ทุกยามถึงที่
แม้เห็นสิ่งไรไม่ดี	ช่วยชี้ช่องธรรมนำทาง
การใดจะได้เกิดผล	ไม่คิดถึงตนก็คิดขวาง
เป็นที่เชื่อใจไว้วาง	มิได้อำพรางสิ่งใด

6.บทร้อยกรอง ช่วยให้เกิดจดจำความรู้ หรือเรื่องราวที่ควรจดจำได้เร็วและได้ง่ายกว่าข้อความที่เป็นร้อยแก้ว หรือความเรียง เพราะคำที่สัมผัสคล้องจองกัน ช่วยให้จำได้ง่ายและจำได้ไม่ลืม เช่นจะให้เด็กจำตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราตัวสะกดในแม่กน ได้แก่ พยัญชนะ ณ ญ ร ล พ เมื่อใช้เป็นตัวสะกดจะออกเสียงเหมือน น สะกด ถ้าให้เด็กท่องคำที่ใช้ตัวสะกดเหล่านี้ว่า ณ – บริเวณ, ณ – ผลาณ, ร- ละคร, ล – ยล, พ – กาพ , เด็กจะท่องอยู่นานกว่าจะจำได้ และไม่ซำก็จะลืม พอจะใช้ก็นึกไม่ค่อยออก แต่ถ้าผูกเป็นร้อยกรอง ดังนี้

ไปเที่ยวสเปน	เห็นคนสู้ว
ไล่กันพันพั	เหมือนเล่นละคร
คนแน่นบริเวณ	ใจเต้นยลตอน
พระกาพรานอรอน	ผลาณชีวันว

เด็กจะจำได้เร็ว และจำได้ไม่ลืม เพราะคำสัมผัสในร้อยกรองช่วยให้จำง่ายและจำได้เร็ว เมื่อจะใช้ก็นึกถึงร้อยกรองและคำที่ใช้ตัวสะกดแม่กน ที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดได้ทันที (อรรถญา เชื้อทอง .2546 : 30-33 ; อ้างอิงจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2527)

และวนิดา เสนีเศรษฐและคณะ (2531 : 41-42) ได้กล่าวถึง คุณค่าของบทร้อยกรองว่าประกอบด้วย

1. บทร้อยกรองที่มีสุนทรียภาพ กวีนิพนธ์ที่มีสุนทรียภาพหรืองดงามย่อมประกอบด้วย คุณสมบัติหลายประการ คือ ประกอบด้วยเสียงสูงเสียงต่ำ เสียงสั้นเสียงยาว และเสียงหนัก เสียงเบา อันเกิดจากระดับของเสียงวรรณยุกต์ และเสียงของพยัญชนะและสระ รวมทั้งน้ำหนักของเสียงในแต่ละคำซึ่งหนักเบาต่างกันนอกจากนี้จังหวะลีลาในร้อยกรองยังเกิดจากสัมผัสซึ่งนอกจากจะมีสัมผัสนอกตามลักษณะบังคับแล้ว มักนิยมเพิ่มสัมผัสในให้ไพเราะงดงามขึ้นอีก การที่บทร้อยกรองจะมีความไพเราะและสื่อความคิด ความรู้สึกหรือจินตนาการของกวีได้ดีเด่นหรือไม่เพียงไรนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับจังหวะลีลาดังกล่าวแล้ว ยังขึ้นอยู่กับทางเลือกสรรคำที่นำมาใช้อีกด้วย

2. สาระแห่งบทร้อยกรอง อันได้แก่ข้อเท็จจริง คติชีวิต ความรู้ทางวิชาการ

สภาพสังคม จริยธรรม ความรู้สึกของกวี และอื่นๆ ร้อยกรองแต่ละบทแต่ละเรื่อง ย่อมมีสิ่งที่กวีต้องการสื่อความหมายซึ่งเรียกได้ว่าสาระของเรื่องหรือแก่นเรื่อง แล้วกวีจึงขยายความหมายนั้นให้ชัดเจนด้วย

กลวิธีต่างๆ

ดังนั้นจากความสำคัญและคุณค่าของบทร้อยกรองที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่าคุณค่าของบทร้อยกรองขึ้นอยู่กับสัดส่วนของความไพเราะหรือสุนทรีย์ภาพ และสาระประโยชน์ รวมถึงความรู้ที่กวีนำมาสอดแทรกประสานกันไว้อย่างสมดุล และบทร้อยกรองมีการสัมผัสคล้องจอง จึงง่ายแก่การจดจำคำเรื่องราวได้ดีกว่าร้อยแก้ว อีกทั้งยังปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งสร้างจินตนาการให้กับเด็กได้อีกด้วย

3.3 ประเภทของบทร้อยกรอง

กำชัย ทองหล่อ (2530 : 433) ได้กล่าวถึงประเภทของคำประพันธ์ จำแนกออกเป็น 7 ชนิด คือ

1. โคลง
2. ร่าย
3. ลิลิต
4. กลอน
5. กาพย์
6. ฉันท์
7. กล

วนิดา เสนีเศรษฐ์และคณะ (2531 : 40) ได้กล่าวถึงประเภทของบทร้อยกรอง ไว้ดังนี้ ประเภทของร้อยกรอง ร้อยกรองมีหลายประเภท หากจัดตามลักษณะการแต่งจะได้ 5 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. โคลง เช่น โคลง 2, โคลง 3, โคลง 4, เป็นต้น
2. ฉันท์ เช่น วสันตดิถีฉันท์, อินทรวีเชียรฉันท์, มานวกันฉันท์ เป็นต้น
3. กาพย์ เช่น กาพย์ยานี, กาพย์ฉมัง, กาพย์สุรางคนางค์ เป็นต้น
4. กลอน เช่น กลอนสุภาพ, กลอนดอกสร้อย, กลอนสัทวา เป็นต้น
5. ร่าย เช่น ร่ายโบราณ, ร่ายยาว เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปแล้วประเภทของบทร้อยกรองที่เด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษา

เรียน สามารถจำแนกได้ 3 ประเภท คือ โคลง ได้แก่ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ ได้แก่ กาพย์ยานี 11
กาพย์สุรางคนางค์ 21 และกลอน ได้แก่ กลอน 4 กลอน 6 กลอน 8 ตามลำดับ

3.4 วิธีการเรียนบทร้อยกรอง

วิริยะ สิริสิงห (2537 : 111-115 ; อ้างอิงจากฐะปะนีย์ นาครทรรพ . 2523)

ได้กล่าวว่ภาษาที่ใช้ในการเขียนร้อยกรองนั้น มีวิธีการสั้น ๆ อยู่ 5 วิธี คือ

1. ใช้คำง่าย
2. ความหมายเด่น
3. เล่นเสียงหลากหลาย
4. ผากข้อคิด
5. จูงจิตเพลิน

วิธีการทั้ง 5 นี้ให้ได้รับการเขียนบทร้อยกรองสำหรับเด็กทุกระดับชั้น เพียงแต่เพิ่มความยากขึ้นตามสมควร

ใช้คำง่าย

คำไทยพยางค์เดียวหรือสองพยางค์ คำประสมสองพยางค์หรือสามพยางค์ คำซ้อนสองพยางค์ คำซ้ำและคำที่มีความถี่ในการใช้สูง ล้วนเป็นคำที่ควรนำมาใช้แต่งบทร้อยกรองสำหรับเด็ก เพราะจะช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายได้ทันที ดังตัวอย่างบทร้อยกรองสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี

ปีใหม่

ปีใหม่วันใหม่ แสงแดดสดใส จิตใจสำราญ

นกน้อยร้องเพลง ครั้นเครื่องประสาน

ดอกไม้แย้มบาน ทุกคนร่าเริง

ฝนตกพรำพรำ

ฝนตกพรำพรำ แม่ดำกางร่ม

แกลเดินก้มก้ม อยู่ข้างกำแพง

ประเดี๋ยวแดดออก แยกออกพ่อแดง

ฉันไม่มีแรง หุบร่มให้ที

ความหมายเด่น

ความหมายเด่นในที่นี้ หมายถึง ทั้งความหมายของคำและความหมายของเนื้อความในบทร้อยกรอง ร้อยกรองแต่ละบทควรใช้คำที่มีความหมายเด่นชัด เข้าใจในทันทีและควรเรียงคำเป็นเนื้อความที่เข้าใจง่ายไม่สับสน ไม่กำกวม ตัวอย่างเช่น บทร้อยกรองสำหรับเด็กประถมศึกษา

ลำธารห้อย

ลำธารน้อย	มีน้ำรินไหล
ดูน้ำใสใส	เห็นกรวดแวววาว
ปลาตัวนิด	ว่ายชิตสาหร่าย
พ่นน้ำกระจาย	เป็นฟองขาวขาว
ต้นไทร้อย	ห้อยรากลงมา
ร่มเย็นหนักหนา	นอนฝันเห็นดาว

หมายเหตุ บทนี้มีเนื้อความชมธรรมชาติ ชวนให้รู้สึกอยากพักผ่อนนอนหลับให้สบาย คำยากมีอยู่ คำเดียวคือสาหร่าย

แก้วเอ๋ยแก้ว

แก้วเอ๋ยแก้ว	แจ้วแจ้วเจรจา
มันรู้ภาษา	พูดตามคนสอน
เจ้าของพูดเพราะ	แก้วเกาะจับคอน
อุตสาหกรรมว่าวอน	พูดเพราะตามไป
แก้วเอ๋ยแก้ว	แจ้วแจ้วเสียงต่ำ
มันรู้ภาษา	ร้องต่ำเป็นไฟ
เจ้าของต่ำเก่ง	แก้วเบ่งเหลือใจ
ขึ้นพาไปไหน	ขายหน้าเขาเอ๋ย

เล่นเสียงหลากหลาย

เล่นเสียงหลากหลายในที่นี้หมายถึงรวมทั้งการใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่าง ๆ หลายเสียงสลับกัน และจังหวะในการออกเสียงด้วย เพื่อให้บทร้อยกรองมีเสียงไพเราะชวนสนุก เช่น

ข้าวคลุกกะปิ

ข้าวสุก / มาคลุก / กะปิ/
 ออย่าเพ่อติ / กุ้งแห้ง / โรยลง/
 หมูหวาน / ใส่จานบรรจุ/
 มานั่งล้อมวง/กินให้สำราญ/
 ข้าวสุก/มาคลุกกะปิ/
 เต็มอีกซึ/ สองจาน / สามจาน /
 แกงจืด / ยอดตำลึงหวาน /
 ชดแล้วชื่นบาน/ คล่องคอจริงเอ๋ย /

ข้อสังเกต

1. ข้าวสุกมากลุกกะปิ – ใช้เสียงวรรณยุกต์ 4 เสียง
2. มานั่งล้อมวงกินให้สำราญ – ใช้เสียงวรรณยุกต์ 4 เสียง
3. เส้น / ช่วยบอกจังหวะในการอ่านเป็นช่วง ๆ

ฝากข้อคิด

บทร้อยกรองบางบท เราอาจฝากข้อคิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่จะมีคุณค่าทางใจให้แก่เด็กได้ เช่น

ข้อคิดในการเอื้อเพื่อช่วยเหลือ หรือความมีน้ำใจต่อกัน ดังตัวอย่าง

ฝนตกแดดออก

- 1.) ฝนตกแดดออก นกกระจอกแปลกใจ
 โผบินบินไป ไม่รู้หนทาง
 ไปพบมะพร้าว นกหนาวครวญคราง
 พี่มะพร้าวใจกว้าง ขอพักสักวัน
- 2.) ฝนตกแดดออก นกกระจอกพักผ่อน
 พอหายเหนื่อยอ่อน บินจรผายผัน
 ขอบใจพี่มะพร้าว ถึงคราวช่วยกัน
 น้ำใจผูกพัน ไม่ลืมบุญคุณ

จูงจิตเพลิน

จูงจิตเพลิน ก็คือการทำให้เด็กเกิดความบันเทิงร่าเริงใจ หรือเพลิดเพลินด้วยการอ่าน บทร้อยกรองนั่นเอง ถ้าได้ใช้วิธีการทั้ง 4 ไปแล้ว ก็คงมีข้อนี้เป็นผลพลอยได้ด้วย ตัวอย่างเช่น

แสงดาว (ทำนองต้อยติ่ง)

แสงดาวพราบนฟ้า

เจ็ดแจ่มจ้า งามตาน่าชม

คำคืน ชื่นอารมณ์

ยามเมื่อลมพัดรำเพยมา
 ดาวเด่น ระยิบ สว่าง วาววับ
 เราสุดจะนับ จำนวนดารา
 แสงสว่างสุกใส อยู่ในนภา
 ใครประติษฐ์เจ้ามา นำชมจริงเอย

จากที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ เราจะสรุปวิธีการเขียนบทร้อยกรอง ได้ดังนี้

1. ใช้คำง่าย เพราะจะช่วยให้เด็กสามารถจดจำได้ทันที
2. มีความหมายเด่น เพราะจะทำให้เด็กเข้าใจได้ชัดเจนไม่กำกวม
3. เล่นเสียง เช่นมีการเล่นเสียงสระเดียวกันทุกคำในแต่ละวรรค เพื่อให้เด็กสนุกในการออกเสียง
4. มีข้อคิด เพื่อให้เด็กได้จดจำนำไปปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย
5. สร้างความเพลิดเพลิน เมื่อเด็กได้อ่านเด็กก็จะสนุกทุกครั้งที่ย่าน

3.5 หลักเกณฑ์การอ่านบทร้อยกรอง

ยมโดย เพ็งพงศา (2538 : 372-374) ได้กล่าวถึงการอ่านบทร้อยกรองตามหลักและลักษณะของคำประพันธ์ว่า การอ่านตามหลักและลักษณะคำประพันธ์มีข้อสังเกตดังนี้

1. การอ่านแยกจังหวะ
2. การอ่านเสียงวรรณยุกต์
3. การอ่านเพื่อเอื้อสัมผัส
4. การอ่านพยางค์ที่เป็นครุ ลหุ
5. การอ่านคำที่มีเครื่องหมายยัติภังค์กำกับ

ในนักเรียนระดับประถมศึกษาจะสอนการอ่านแบบแยกจังหวะ ดังนี้

กลอน กลอนทุกชนิดใช้คำในวรรคหนึ่งๆ ตั้งแต่ 6-9 คำ ทุกวรรคกำหนดแบ่งจังหวะการอ่านออกเป็น 3 จังหวะ (ยกเว้นวรรคแรกของกลอนที่ขึ้นต้นบทเป็นพิเศษเฉพาะอย่าง) แต่ละจังหวะ จะมี 2-3 คำ จำแนกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ถ้าวรรคหนึ่งมี 6 คำ แต่ละจังหวะจะมี 2 คำ ดังนี้
 00/00/00 00/00/00
2. ถ้าวรรคหนึ่งมี 7 คำ นิยมกำหนดให้จังหวะที่ 1 และ 2 มีจังหวะละ 2 คำ และจังหวะที่ 3 มี 3 คำ ดังนี้
 00/00/000 00/00/000

3. ถ้าวรรคหนึ่งมี 8 คำ นิยมกำหนดให้จังหวะที่ 1 มี 3 คำ จังหวะที่ 2 มี 2 คำ และจังหวะที่ 3 มี 3 คำ ดังนี้

000/00/000 000/00/000

4. ถ้าวรรคหนึ่งมี 9 คำ แต่ละจังหวะมี 3 คำดังนี้

000/000/000 000/000/000

ตัวอย่าง

1. กลอนหก

ชาติไทย/ไชทาส/ญาติเอ๋ย	ไทยเคย/กำแหง/แข็งขัน
ถิ่นไทย/ไทยต้อง/ป้องกัน	ชีวัน/ร่างยับ/ดับชนม์

2. กลอนบทละคร วรรคหนึ่งมี 6-7 คำ

ตีนถีบ/มือหัก/ด้วยกำลัง	ภูเขา/ก็พัง/ลงหมด
ลั่นเลื่อน/สะเทือน/ถึงโสมภพ	เพลิงกรด/ดับสิ้น/ทันที

3. กลอนแปด

หนาวอารมณ์/ลมเรื่อย/เจือยเจือยขึ้น	ระรวยริน/รินริน/กลืนเกษร
แสนสงสาร/บ้านเรือน/เพื่อนที่นอน	จะอวรณ์/อ้างว้าง/อยู่วังเวง

กาพย์ยานี 11 และฉันท์ 11

คณะของกาพย์ยานีและฉันท์ 11 บทหนึ่งมี 2 บาท คือ บาทเอกกับบาทโท แต่ละบาทแบ่งเป็นวรรคหน้า 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ แบ่งจังหวะการอ่านแต่ละวรรคเป็น 2 จังหวะ คือ 2-3 กับ 3-3

ตัวอย่าง

1. กาพย์ยานี 11

มีสมัน/แกงแก้วตา	หอมยี่หระ/รสร้อนแรง
ชายใด/ได้กลิ่นแกง	แรงอยาก/ให้ไฝผินหา

2. อินทรวชิรฉันท์ 11

สายัณห์/ตะวันยาม	ขณะข้าม/ทิมัมพร
เข้าภาค/นภาดอน	ทิศตก/ก็รำไร

นักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์การสอนอ่านพอจะสรุปได้ว่าการสอนอ่านขึ้นอยู่กับประเภทของบทร้อยกรองว่าเป็นบทร้อยกรองประเภทใด เช่น หากเป็นบทร้อยกรองประเภทกลอนก็สามารถอ่านตามจังหวะ 3 จังหวะในแต่ละวรรค ยกตัวอย่าง เช่น กลอน 6 ก็อ่าน 2 / 2 / 2 นอกจากอ่านตามจังหวะแล้ว ในแต่ละวรรคอาจมีการเอื้อนเสียง เพื่อให้เกิดความไพเราะและถูกต้องตามลักษณะการอ่านกลอน

4. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการอ่าน การใช้แบบฝึก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามลำดับดังนี้

ทิพวรรณ หอมพูล (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความบทร้อยกรองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะระหว่างกลุ่มที่ใช้การสอน ตามคู่มือครูกับกลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะ ผลการศึกษาพบว่าหลังการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภายในกลุ่มทดลอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความบทร้อยกรองหลังการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง สูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกทักษะการอ่านจับใจความบทร้อยกรองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ผดุง อารยะวิญญู (2535 : 2-3) ได้สร้างเครื่องมือในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อายุระหว่าง 6-12 ปี เป็นเครื่องมือมาตรฐาน พร้อมทั้งหาเกณฑ์ (Norms) สำหรับเด็กทั่วประเทศเพื่อใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบและตัดสินใจในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ส้ารวจปัญหาในการเรียนของเด็ก 5 ด้านใหญ่ๆ คือ ภาษาคณิตศาสตร์ เวลาและทิศทาง การเคลื่อนไหว พฤติกรรม และส้ารวจปัญหาในการเรียน 25 ด้านย่อยๆคือ คำศัพท์ การฟังคำสั่ง การอ่าน การเขียน การนับ การเข้าใจ ความหมาย การจำตัวเลข สัญลักษณ์การคำนวณ เวลา ขนาด การจัดลำดับ ทิศทาง การเดินวิ่ง การกระโดด การทรงตัว การใช้นิ้วมือ การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ ความร่วมมือ ความสนใจ ความเป็นระเบียบ การปรับตัว การยอมรับความ รับผิดชอบ คำถามทั้งหมดมี 50 ข้อ โดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมินเด็กข้อจำกัดของเครื่องมือนี้คือ ประเมินจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักเด็กเป็นอย่างดีและไม่ลำเอียง

อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546: 41 ; อ้างอิงจากเพลินพิศ ไชยยากุล) ได้ศึกษา การใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านคำภาษาไทยในบทเรียนสำหรับนักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการทดลองปรากฏว่า คะแนนการอ่านคำของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมและคะแนน

ความก้าวหน้าการอ่านคำของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

อรุณญา เชื้อทอง(2546 : 67) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก โดยใช้บัตรย่อยกรอง พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งคล้อยจองกับสมมุติฐาน ข้อ 2 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน เป็นผลจากการใช้แบบฝึกทักษะในการสอนอ่านโดยใช้บัตรย่อยกรอง ผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

จากการศึกษางานวิจัยของผู้วิจัยในประเทศหลายท่านพบว่า การสอนภาษาไทย โดยเฉพาะทักษะด้านการอ่าน ที่ใช้บัตรย่อยกรอง และการสร้างชุดฝึกอ่านแบบต่างๆ จะช่วยให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษางานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้านการอ่าน การใช้แบบฝึกและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตามลำดับดังนี้

รอส (Bender. 1993 : 188 ; Citing Ross.) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการสอนอ่านเป็นคำ ไว้ว่า การสอนวิธีอ่านเป็นคำนี้ใช้ได้ดี ทั้งเด็กพิเศษและเด็กปกติซึ่งดีในด้านการจำคำ เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ได้มากกว่าและใช้เวลาน้อยกว่าการเรียนโดยวิธีปกติ

เบสท์ (Best.1969:3316-4) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน โดยใช้โปรแกรม การฝึกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 2-6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้โปรแกรมการฝึก มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงและเห็นว่าผลดังกล่าวขึ้นอยู่กับโปรแกรมการฝึกความเข้าใจในรายละเอียด การใช้โปรแกรมการฝึกและความเอาใจใส่ของครูด้วย
จอห์นสัน(Johnson.1970:1520-B) ได้ศึกษาการฝึกเพื่อสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของเด็กที่เริ่มอ่านที่มีความสามารถในการอ่านและแตกต่างกันจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับ 1 จำนวน 424 คน กลุ่มทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอ่านกลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมการฟัง ปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถทางการอ่านภาษาไทยมากกว่าโดยเฉพาะเด็กที่มีพื้นความรู้ภาษาต่ำมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน

จอห์นสัน. Johnson. and Saltz. (1977 : 367 – 379) ศึกษาเด็กกลุ่มแรกเป็นกลุ่มควบคุม อีก 3 กลุ่ม ได้รับการเล่านิทานให้ฟัง 3 แบบ คือ แต่ละกลุ่มหลังจากฟังนิทานแล้ว มีการสนทนาพาไปศึกษานอกสถานที่และเล่นเลียนแบบตัวละคร ผลการทดลองพบว่า เด็กในกลุ่ม ที่ฟังนิทานแล้ว แสดงเลียนแบบตัวละครในเรื่อง จะพัฒนาความคิดต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในที่สุด แสดงถึงความต้องการของเด็กที่อยากจะเลียนแบบตัวละครที่ตนชอบ หรือ ตัวละครที่ประสบผลสำเร็จ

แมรี และเบิร์ตแตรม (Marry and Bertram. 1997 : 174 – 178) ได้ศึกษาทวิวิธีการสอนอ่านและเขียนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จากครูการศึกษาพิเศษ และนักการศึกษาทั่วไป ศึกษาจากเกรด 2 ว่าใช้วิธีสอนแบบใดบ้าง ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มครูผู้สอนเด็กที่มีปัญหาทางการ

เรียนรู้ ใช้วิธีอ่านแล้วเติมคำตอบ (Guided Reading) 90 % การอ่านเป็นรายบุคคล (Individualized Reading) 87.0 % การแลกเปลี่ยนหนังสือกัน (Tradebooks) 81.5 % และการเปลี่ยนกันอ่าน (Round – Reading) 74.1 % เป็น 4 วิธีในระดับแรกที่ใช้มากที่สุด และยังมีอีก 17 วิธี ที่ใช้สอนเด็กปกติ และเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศของผู้วิจัยหลายท่าน พอจะสรุปได้ว่า การสอนอ่านโดยการใช้ชุดฝึกหรือโปรแกรมการฝึก พบว่าการใช้ชุดฝึกหรือโปรแกรมการฝึกมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น และการใช้กิจกรรมหรือวิธีสอนแบบต่างๆ เช่น วิธีอ่านแล้วเติมคำตอบ การอ่านเป็น-รายบุคคล การแลกเปลี่ยนหนังสือกัน และการเปลี่ยนกันอ่าน จะช่วยให้เด็กปกติและเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อ่านและเขียนได้ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาการใช้เทคนิคคำร้อยกรองในการทดลองสอนอ่านคำสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6)

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) โรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งคัดเลือกโดยใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้และแบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้านการอ่านของ ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และทำการทดสอบระดับสติปัญญาคัดเลือกเด็กที่มีระดับสติปัญญาตั้งแต่ปานกลางขึ้นไปมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยร้อยกรอง
2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ
- 3.

ขั้นตอนการสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยร้อยกรอง

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในวิชาภาษาไทย รายละเอียดในจุดประสงค์ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหา

ในวิชาภาษาไทย ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6)

1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการแต่งบทร้อยกรอง ในด้านฉันทลักษณ์ คำสัมผัส-คล้องจอง

1.3 เลือกคำยาก จำนวน 20 คำ จากหนังสือภาษาไทย เลือกเอาคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดที่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านอ่านไม่ได้ มาแต่งเป็นร้อยกรองจำนวน 20 บท ทั้งที่เป็นกลอนสี่ และกาพย์ยานี 11 มีการสัมผัสคล้องจอง

1.4 นำบทร้อยกรองไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทางฉันทลักษณ์และการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัย ตลอดจนสอดคล้องกับจุดประสงค์และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จำนวน 3 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาพิเศษ

1.5 นำบทร้อยกรองให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ชุดเดียวกับข้อ 1.4 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้และบทร้อยกรองแล้วปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้และบทร้อยกรองตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ ดังนี้

1.5.1 แผนการจัดการเรียนรู้ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียนให้มีความแตกต่างกันในแต่ละแผนเพื่อเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้

1.5.2 การเขียนแผนภูมิบทร้อยกรอง เมื่อสอนผ่านไปหลาย ๆ ครั้ง ควรให้นักเรียนฝึกเขียนแผนผังเอง พร้อมทั้งให้นำบทร้อยกรองมาวางให้ตรงแผนภูมิ ผู้เรียนจะได้เคลื่อนไหว

1.5.3 คำที่นำมาสอนที่เป็นรูปธรรม น่าจะนำของจริงมาใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรม

1.5.4 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้เขียนสาระสำคัญให้ชัดเจน

1.5.5 การเขียนบทร้อยกรองควรเล่นคำให้มาก เช่น ตัวสะกดแม่ กม เช่น กม นม รม ยม ขม เป็นต้น

1.6 แก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และบทร้อยกรองตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้และบทร้อยกรองที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำยาก ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนข้อสอบ ในการวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทยทั้งในคู่มือการใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และหนังสือการวัดและประเมินผลทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล

2.2 ศึกษาวิเคราะห์จุดประสงค์วิชาภาษาไทย และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ใน

ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำยากเป็นแบบปรนัย

2.4 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องตลอดจนความสอดคล้องกับจุดประสงค์ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.5 ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงดังนี้

2.5.1 ในการวัดความสามารถในการอ่านคำก่อนการทดลองต้องกำหนดให้ชัดเจนว่านักเรียนอ่านไม่ถูกต้องตามพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์หรือตัวสะกด เพื่อจะได้แก้ไขต่อไป

2.5.2 ควรมีการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนเมื่อจบแผนการเรียนรู้แต่ละแผน

2.6 แก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำและสร้างแบบทดสอบระหว่างเรียนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

2.7 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัย

1. แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองผู้วิจัยจะดำเนินการทดลอง

แบบ One Group Pretest - Posttest Design (ลัวิน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2538 : 249) ดังนี้

E	T ₁	X	T ₂
---	----------------	---	----------------

เมื่อ

E แทน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

X แทน การสอนโดยใช้บัตรย่อยกรอง

T₁ แทน การทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ ก่อนเรียน

T₂ แทน การทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ หลังเรียน

2. การดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการทดลองกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านคำ ระดับชั้นประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ใช้เวลาทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้งๆ ละ 60 นาที รวม 20 ครั้ง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

2.1 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ

2.2 ดำเนินการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทำการทดลองด้วยตนเองโดยการให้บทอรรถทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 แผน ดังนี้

ตาราง 1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ในเวลา 4 สัปดาห์

สัปดาห์ที่	ครั้งที่	วัน	คำ	กิจกรรมการทดลอง
1	1	จันทร์	สังเกต	แผนการจัดการเรียนรู้ที่1
	2	อังคาร	อารมณ์	แผนการจัดการเรียนรู้ที่2
	3	พุธ	เมตตา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่3
	4	พฤหัสบดี	สงสาร	แผนการจัดการเรียนรู้ที่4
	5	ศุกร์	ภูมิใจ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่5
2	1	จันทร์	เหตุการณ์	แผนการจัดการเรียนรู้ที่6
	2	อังคาร	สัญญาณ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่7
	3	พุธ	โหระพา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่8
	4	พฤหัสบดี	รชชาติ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่9
	5	ศุกร์	ควนพิษ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่10
3	1	จันทร์	สำหรับ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่11
	2	อังคาร	เจดีย์	แผนการจัดการเรียนรู้ที่12
	3	พุธ	กุศล	แผนการจัดการเรียนรู้ที่13
	4	พฤหัสบดี	อุทิศ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่14
	5	ศุกร์	ประเสริฐ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่15
4	1	จันทร์	กังวล	แผนการจัดการเรียนรู้ที่16
	2	อังคาร	บรรทุก	แผนการจัดการเรียนรู้ที่17
	3	พุธ	ลำธาร	แผนการจัดการเรียนรู้ที่18
	4	พฤหัสบดี	บุญคุณ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่19
	5	ศุกร์	บทเรียน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่20

2.3 ทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำชุดเดียว

กับการทดลอง

2.4 เกณฑ์การตัดสินความสามารถในการอ่านคำ พิจารณาโดยใช้เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้จากแบบทดสอบ จำนวน 20 คำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งช่วงระดับคะแนนไว้ดังนี้

อ่านได้ 10 คำลงมา	หมายถึง ปรับปรุง
อ่านได้ 12-14 คำ	หมายถึง มีความสามารถในการอ่านคำระดับ พอใช้
อ่านได้ 15-16 คำ	หมายถึง มีความสามารถในการอ่านคำระดับ ปานกลาง
อ่านได้ 17-18 คำ	หมายถึง มีความสามารถในการอ่านคำระดับ ดี
อ่านได้ 19-20 คำ	หมายถึง มีความสามารถในการอ่านคำระดับ ดีมาก

2.5 หาค่าประสิทธิภาพของบทร้อยกรอง หลังการทดลองในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1) และค่าประสิทธิภาพของบทร้อยกรองหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ (E_1) ได้ค่า $E_1 / E_1 = 84.57 / 88.57$ ดังตารางท้ายภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำ ก่อนและหลังการสอนโดยใช้บทร้อยกรอง ด้วยวิธีการทดสอบ The Wilcoxon Matched- Pairs Signed - Rank Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533: 91)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

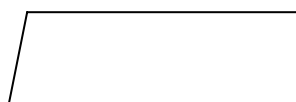
1. สถิติพื้นฐาน มีดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 :87)

$$SD = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้

หาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยใช้สูตรดังนี้ (ชัยยง พรหมวงศ์ และคนอื่นๆ. 2540 : 419)

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum x}{N} \times \frac{100}{A} \left[\text{หรือ } \frac{\bar{x}}{A} \times 100 \right]$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการอ่านคำโดยใช้บัตรย่อย
	$\sum x$	แทน	คะแนนของการสอบย่อย
	A	แทน	คะแนนเต็มของการสอบย่อยทุกครั้งรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{N} \times \frac{100}{B} \left[\text{หรือ } \frac{\bar{F}}{B} \times 100 \right]$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum F$	แทน	คะแนนของการสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียน

3. สถิติสำหรับแบบทดสอบสมมุติฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการอ่านคำก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้

สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test (นิกา ศรีไพโรจน์. 2533 :93) โดยมี
สูตรดังนี้

$$D = y - x$$

เมื่อ

D	แทน	ค่าความแตกต่างของข้อมูลแต่ละคู่
X	แทน	คะแนนของการประเมินก่อนการทดลอง
y	แทน	คะแนนของการประเมินหลังการทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าสถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน จึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนนของการทดสอบก่อนการทดลอง
Y	แทน	คะแนนของการทดลองหลังการทดลอง
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
A	แทน	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียนทุกครั้งรวมกัน
B	แทน	คะแนนเต็มแบบทดสอบหลังเรียน
E ₁	แทน	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการอ่านคำยากโดยใช้บัตรย่อยกรอง
E ₂	แทน	ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการอ่านคำยากโดยใช้บัตรย่อยกรอง เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรพยักกรอง มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอเป็นลำดับ ตามจุดมุ่งหมาย และสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ หลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรพยักกรองอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ หลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรพยักกรองอยู่ในระดับสูงขึ้น

การพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรพยักกรอง ทำการวิเคราะห์จากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บัตรพยักกรองมีคะแนนค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอ่านคำ ของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรพยักกรอง

คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนหลังการทดลอง	คิดเป็นร้อยละ
	(คะแนนเต็ม 20 คะแนน)		(คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	
1	2	10.00	16	80.00
2	6	30.00	20	100.00
3	0	00.00	15	75.00
4	3	15.00	18	90.00
5	5	25.00	18	90.00
6	2	10.00	18	90.00
7	3	15.00	19	95.00
\bar{X}	3.00	35.00	17.71	88.57
SD	2.00		1.70	
ระดับ	ปรับปรุง		ดี	

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ก่อนการเรียนโดยใช้ การใช้บัตรย่อยกรอง อยู่ระหว่าง 0 – 6 คะแนน มีค่าเฉลี่ย 3.00 คะแนน จัดว่ามีความสามารถในการอ่าน คำก่อนเรียนโดยใช้บัตรย่อยกรอง อยู่ในระดับปรับปรุง แต่ภายหลังจากการเรียนโดยใช้บัตรย่อยกรองแล้ว มีคะแนนอยู่ระหว่าง 15 - 20 คะแนน มีค่าเฉลี่ย 17.71 คะแนน ถือว่ามีความสามารถอยู่ในระดับดี

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ก่อน และหลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรอง

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ก่อนและหลัง การทดสอบโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรองทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน ความสามารถในการอ่านคำ โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Mathched - Pairs Signed - Ranks Test ดังปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ก่อน และหลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรอง

คนที่	คะแนนก่อน	คะแนนหลัง	ผลต่างของ คะแนน $D = Y - X$	ลำดับที่ ความแตกต่าง	ลำดับตามเครื่องหมาย	
	การทดลอง (คะแนนเต็ม 20คะแนน)	การทดลอง (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)			บวก	ลบ
1	2	16	14	2.5	+2.5	
2	6	20	14	2.5	+2.5	
3	0	15	15	4.5	+4.5	
4	3	18	15	4.5	+4.5	
5	5	18	13	1	+1	
6	2	18	16	6.5	+6.5	
7	3	19	16	6.5	+6.5	
				รวม	28	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรอง ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านคำสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่มุ่งศึกษาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรอง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน ช่วยกันคิดค้นสื่อและนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่านก่อนและหลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรอง

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่านหลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรองอยู่ในระดับดี
2. ความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่านหลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรองสูงขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร เป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6)

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) โรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสตูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งคัดแยกโดยใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้และแบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้านการอ่านของ ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และทำการทดสอบระดับสติปัญญาคัดเลือกเด็กที่มีระดับสติปัญญา ตั้งแต่ปานกลางขึ้นไปมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้

1. บทร้อยกรอง
2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest - Posttest Design โดยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 20 ครั้ง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

1. ก่อนการทดลอง ได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการตรวจคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว โดยดำเนินการทดสอบเป็นรายบุคคล
2. ดำเนินการทดลองโดยใช้บทร้อยกรอง สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 แผน เมื่อสิ้นสุดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ทำการประเมินการอ่านคำจากทุกแผนการสอนและทำแบบฝึก เพื่อรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลอง
3. หลังการทดลอง ทำการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำชุดเดียวกันก่อนการทดลอง โดยทดสอบเป็นรายบุคคล

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตั้งแต่วันที่ 28 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 31 เดือน มกราคม พ .ศ. 2549

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรอง และใช้สถิติพื้นฐานการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Nonparametric โดยวิธีทดสอบแบบ Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test

สรุปผลการศึกษา

1. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6) ที่ได้รับการสอนอ่านคำ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรองมีความสามารถในการอ่านหลังการทดลองอยู่ในระดับดี

2. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6) ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรองมีความสามารถในการอ่านคำก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป4-6) โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรอง พบว่า ก่อนทดลองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำอยู่ในระดับปรับปรุง และหลังการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำ อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เป็นผลจากการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรอง และผลจากชุดฝึกการอ่าน ในการทดลองนักเรียนจะจำคำได้เร็ว และจำได้ไม่ลืม เมื่อจะใช้ก็นึกถึงร้อยกรองและคำที่ใช้ตัวสะกด เช่นแม่ กน ที่ไม่ตรงตามตัวสะกดก็สามารถสะกดได้ทันที

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2527 : 599 - 606) กล่าวว่าไว้ว่า บทร้อยกรองจะช่วยให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้เด็กมีความเบิกบานจดจำความรู้ได้เร็ว และง่ายกว่าร้อยแก้ว เพราะคำที่สัมผัสคล้องจองกัน ช่วยให้จำได้ง่ายและจำได้ไม่ลืมผลจากการวัดความสามารถในการอ่านคำ โดยใช้เทคนิคการสอนด้วยบทร้อยกรอง พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านสูงขึ้น นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับ ทิพวรรณ หอมพลู (2536 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าหลังการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความบทร้อยกรองหลังการฝึกทักษะการอ่านจับใจความบทร้อยกรองสูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกทักษะ การอ่านจับใจความบทร้อยกรองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ อรัญญา เชื้อทอง. (2546 : 67) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน ส่วนแมรี และ เบิร์ทแธม (1997 : 174 - 178) พบว่า กลวิธีการสอนอ่าน และเขียนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของครูการศึกษาพิเศษที่พบมากที่สุด คือ วิธีการอ่าน และเติมคำตอบและจากการพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยหลังการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำอยู่ในระดับดี ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ผู้ทำการวิจัยได้วางไว้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นแนวคิดที่ได้จากประสบการณ์ในการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอน และการทำวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่านหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านบทร้อยกรอง สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสามารถเป็นแนวทางหนึ่งสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จะนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะของเด็ก ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม เพื่อให้เด็กมีทักษะพื้นฐานทางการอ่านภาษาไทยดีขึ้น
2. การฝึกอ่านบทร้อยกรอง ควรใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น เกมและการละเล่นพื้นบ้าน มาประกอบ เพราะเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะมีช่วงความสนใจในการอ่านสั้น
3. ในกรณีที่จะนำไปใช้กับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับชั้นที่ต่ำกว่าหรือสูงกว่า ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ครูผู้สอนควรพิจารณาคำยากให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา ในระดับชั้นของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางให้ผู้สนใจในการจัดเรียนการสอนของเด็กที่มีปัญหา ในการเรียนรู้ได้ศึกษารูปแบบอื่น ๆ เพื่อส่งผลให้การพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรมีการทดลองสอนอ่านคำโดยการใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบทร้อยกรอง กับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่น ๆ
3. ควรมีการนำเอาบทร้อยกรอง ไปทดลองสอนทักษะทางด้านอื่น ๆ ของเด็กที่มีปัญหา ในการเรียนรู้ เช่น ด้านการเขียน ด้านการสะกดคำ เป็นต้น
4. ควรมีการศึกษาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดย การใช้เทคนิคอื่น ๆ เช่น เพลง นิทาน เกม เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล การกุศล. (2529). *ทักษะและความรู้ทางภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2534). *คู่มือการประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
_____. (2537). *ภาษาไทย (วิชาบังคับ) ตอนที่ 3 วิจัยรณญาณทางภาษาและ
วัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- _____. (2541). *ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เรื่องการจัดการศึกษาพิเศษการจัดการ
ศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เล่ม 8*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กำชัย ทองหล่อ. (2537). *หลักภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- ไขสิริ ปราโมช ณ อยุธยา และคนอื่นๆ. (2535). *ภาษาไทย 3*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- จำเริญู แสงดวงแข. (2547). *เอกสารประกอบการสอน การเขียนร้อยกรอง. คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*.
- ชัยยง พรหมวงศ์ และคนอื่นๆ. (2540). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับ
อนุบาล*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ไชยศ เรื่องสุวรรณ. (2534). *เทคโนโลยีการศึกษาทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2532). *การเขียน 2*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ทัศน์ีย์ ศุภเมธี. (2528). *วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ชนะการพิมพ์.
_____. (2534). *พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- ทิพวรรณ หอมพลู. (2536). *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง
ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะระหว่างกลุ่มที่
ใช้สอนตามคู่มือครูกับกลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะ*. ปรินญานินพนธ์ กศม. (สาขาภาษาไทย)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2533). *สถิตินอนพาราเมตริก*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
- บันลือ พุกกะวัน. (2527). *วรรณกรรมกับเด็ก*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

- ผดุง อารยะวิญญู. (2535). รายงานการวิจัย เรื่อง การสร้างเครื่องมือเพื่อคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. ฉบับปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รำไทย เพรส.
- _____. (2544). เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : รำไทย เพรส.
- _____. (2545). ชุดแก้ไขความบกพร่องทางการอ่านและการเขียน ชุดที่ 19 คำสัมผัส *Rhyming*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2538). ลักษณะสำคัญของภาษาไทย. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช. (2539). ศิลปะการอ่าน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคนอื่นๆ. (2533) ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2527). เอกสารการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 9-15. กรุงเทพฯ : ประชาชน.
- ยมโดย เพ็งพงศา. (2533). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาร้อยกรองประเภทกลอนในแง่วรรณศิลป์และคีตศิลป์ไทย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ภาคใต้).
- _____. (2538). เอกสารประกอบการสอน วิชา ทย. 413 หลักภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วันเนา ยูเต็น. (2532). การศึกษาเรื่องกลอน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วนิดา เสนีเศรษฐและคณะ. (2531). วิจารณ์ญาณทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- วิริยะ สิริสิงห. (2537). การสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์. (2539). สอนอ่านด้วยการจัดกิจกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศรียา นิยมธรรม. (2537). แบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2539). การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อแกรมมี
- _____. (2541). ปัญหายุ่งยากทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2546). การศึกษาพิเศษ สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับรวมเล่มเฉพาะเรื่อง อันดับที่ 4. กรุงเทพฯ. : พัฒนาศึกษา.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2545). จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.

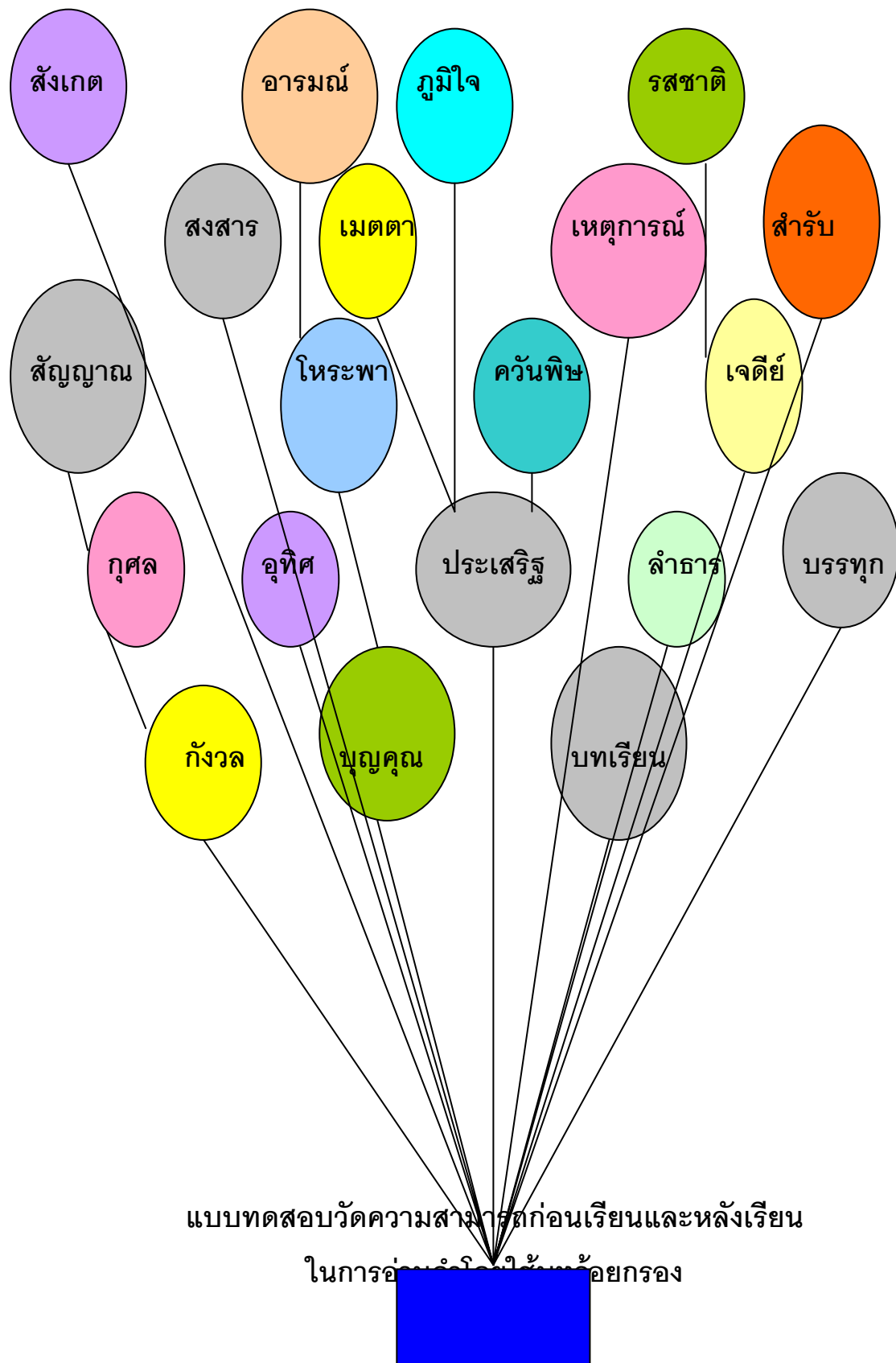
- ศรีวิไล พลมณี. (2528). *ภาษาและการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.
- สนิท ตั้งทวี. (2528). *ความรู้และทักษะทางภาษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2523). *การสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สวางค์ ดำเนินสวัสดิ์.(2539). *จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *สรุปย่อรายงานวิจัย*. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2538). *คู่มือครูการดำเนินการสำรวจเด็กที่มีปัญหา
ทางการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- อัจฉรา นาคทรัพย์. (2546). *การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
ด้านการอ่าน โดยวิธีการสอนอ่านเป็นตัว*. กรุงเทพฯ. : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรัญญา เชื้อทอง. (2546). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมโดยใช้ทรัพยากรรอง*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
(สาขาวิชาการศึกษพิเศษ) กรุงเทพฯ. : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- เอกฉันท์ จารุเมธีชน. (2539). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- Best , Bill Arnoid.(1969, April). “*The Effect of Special Program on Kean Gains in Reading*”
Dissertation Abstracts International. (10) : 3316-A.
- Johnson, Ranald James. (1970, September). “*The Effect of Trining in Letter Names on
Success in Beginning for Children of Difficulty Abilities*” **Dissertation Abstracts
International**. (3) : 1520-B.
- Marry, Ellen Drecktran and Chiang Bertram. Z1997 (May – June). “*Instructional Strategies
Used by General Educators and Teachers of Students 6 with Learning Disability.*”
Remedial and Special Education. (18) : 174 – 181.
- Schick, Michelle Christine. (1996, January). “*Special Education Placement as Treatment :
A Comparision of Environments.*” **Dissertation Abstracts International**. 7 (56).
- Smith, Tom E. C. and Other. (1995). *Teaching Students With Special Needs in Inclusive
Setting*, New York : By Allyn and Bacon.
- Stang R. (1940.) **Problem in the Development of Reading in High School and College**.
The Science Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการเรียนรู้
แบบฝึกอ่านบทร้อยกรอง

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำดังต่อไปนี้

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องตามที่นักเรียนอ่าน

ที่	คำ	อ่านถูกต้อง	อ่านไม่ถูกต้อง				ไม่ออกเสียง
			พยัญชนะ	สระ	วรรณยุกต์	ตัวสะกด	
1	สังเกต						
2	อารมณ์						
3	เมตตา						
4	สงสาร						
5	ภูมิใจ						
6	เหตุการณ์						
7	สัญญาณ						
8	โหระพา						
9	รสชาติ						
10	ควีนพิษ						
11	สำรับ						
12	เจดีย์						
13	กุศล						
14	อุทิศ						
15	ประเสริฐ						
16	กังวล						
17	บรรทุก						
18	ลำธาร						
19	บุญคุณ						
20	บทเรียน						

เกณฑ์การให้คะแนน

อ่านถูกต้อง = 1 คะแนน

อ่านไม่ถูกต้อง = 0 คะแนน

ไม่ออกเสียง = 0 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง การอ่านคำว่า “สังเกต” เวลา 1 คาบ คาบละ 60 นาที
 วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำ) ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548 ผู้สอน นางกรรณา พูลสวัสดิ์

สาระสำคัญ คำว่า “สังเกต” เป็นคำที่อ่านออกเสียง 2 พยางค์ พยางค์แรกอ่านออกเสียง “อ้ง” พยางค์หลังอ่านออกเสียง “เอด”

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการอ่านคำที่อ่านออกเสียง “อ้ง” และ “เอด” ได้
2. นักเรียนสามารถเติมคำที่อ่านออกเสียง “อ้ง” และ “เอด” ได้

เนื้อหา

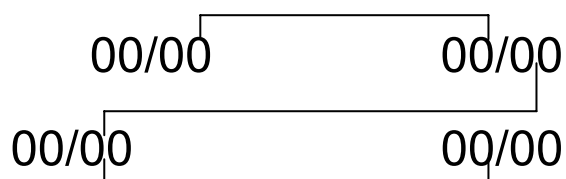
- การอ่านคำที่ประสมด้วย สระ “อะ” ที่มีตัว ง สะกด
- การอ่านคำที่ประสมด้วย สระ “เอ” ที่มี ต สะกด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูยกตัวอย่างบทร้อยกรองที่มีคำ เช่นเดียวกับคำ “สังเกต” พร้อมทั้งอ่านให้นักเรียนฟัง
2. ครูนำแผนภูมิ การอ่านบทร้อยกรอง กลอนสี่ติดบนกระดานให้นักเรียนสังเกตและครูอธิบายวิธีการอ่านกลอนสี่
3. ครูให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “สังเกต” ตามครูทีละวรรคพร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านตาม
4. ครูให้นักเรียนสังเกตคำในบทร้อยกรองที่อ่านออกเสียง “อ้ง “ และ “เอด”
5. ครูนำบัตรคำ “สังเกต” ซึ่ขึ้นแล้วให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกัน
6. ครูอธิบายการอ่านออกเสียง “อะ” ที่มีตัว ง สะกด ว่าอ่านออกเสียงเป็น “อ้ง” พร้อมยกตัวอย่างคำอื่น เช่น รัง ผัง วัง และให้นักเรียนยกตัวอย่างทีละคน
7. ครูอธิบายการอ่านออกเสียง “เอ” ที่มีตัว ต สะกด ว่าอ่านออกเสียงเป็น “เอด” พร้อมยกตัวอย่าง เช่น เขต เปรต เหตุ และให้นักเรียนยกตัวอย่างทีละคน
8. ครูแจกใบงานให้นักเรียนเติมคำที่มีความหมาย ที่อ่านออกเสียง “อ้ง” และ “เอด”
9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านคำที่ออกเสียง “อ้ง” และ “เอด”

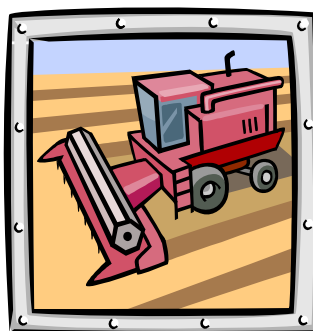
ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

แผนผังกลอนสี่

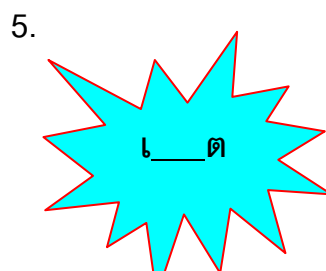
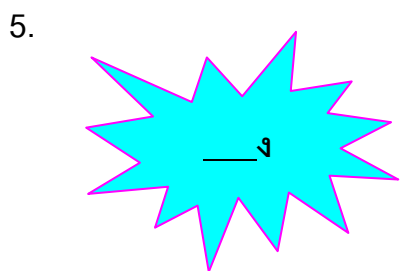
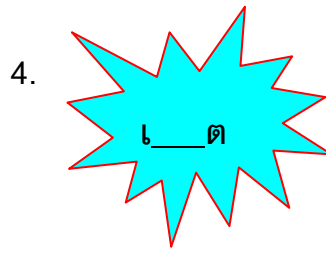
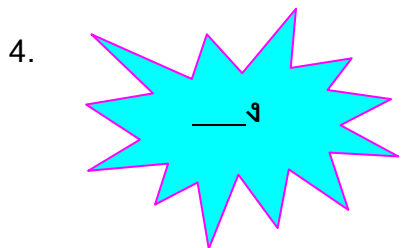
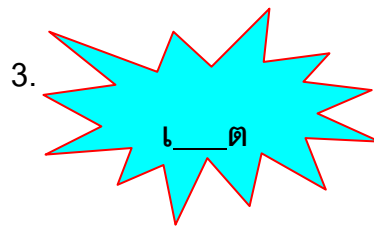
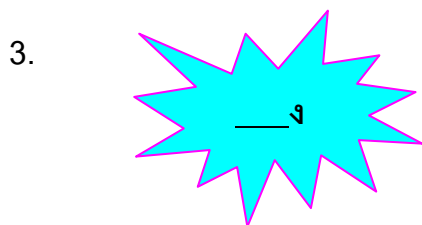
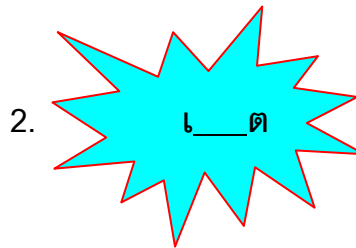
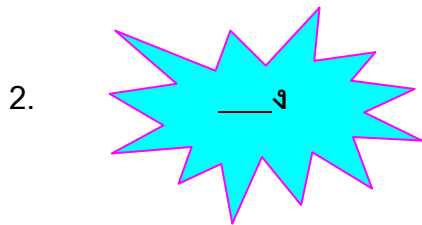
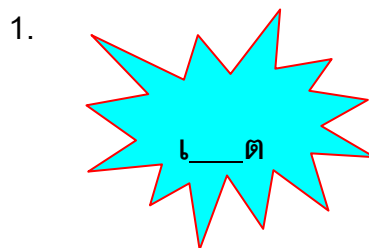
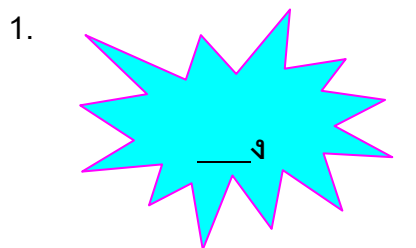
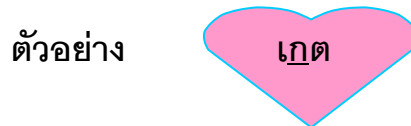
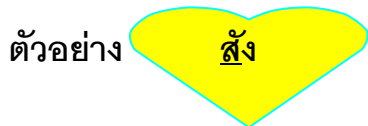
“สังเกต”

น้องเขตสังเกต	มีเหตุระวัง
คอยเงี่ยหูฟัง	ยับยั้งเภทภัย

ใบงานที่ 1

คำสั่ง จงเติมพยัญชนะลงในช่องว่างและให้มีความหมาย

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง การอ่านคำว่า “สงสาร” เวลา 1 คาบ คาบละ 60 นาที
วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำ) ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548 ผู้สอน นางกรุณา พูลสวัสดิ์

สาระสำคัญ คำว่า “สงสาร” เป็นคำที่อ่านออกเสียง 2 พยางค์ พยางค์แรกอ่านออกเสียง “อง” พยางค์หลังอ่านออกเสียง “อา” ที่มี ร สะกด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านคำที่อ่านออกเสียง “อง” และ “อา” ที่มี ร สะกด
2. นักเรียนมีความสามารถจับคู่เสียง “อง” และ “อา” ที่มี ร สะกดได้

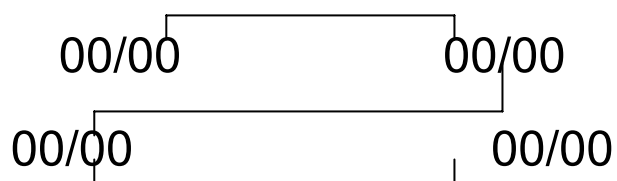
เนื้อหา

- การอ่านคำที่ออกเสียง “อง” และออกเสียง “อา” ที่มี ร สะกด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูสนทนาถึงข่าวที่เกี่ยวกับความน่าสงสารของผู้ที่ถูกทำร้ายร่างกายพร้อมทั้งสนทนาซักถาม ถึงเนื้อหาข่าว
2. ครูนำแผนภูมิ การอ่านบทร้อยกรอง กลอนสี่ติดบนกระดานให้นักเรียนสังเกตและครูแนะนำวิธีการอ่านที่ถูกต้อง
3. ครูให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “สงสาร” ตามครูที่ละวรรคพร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านตาม
4. ครูให้นักเรียนสังเกตคำว่า สงสาร และซักถามถึงวิธีการอ่าน พร้อมทั้งครูอธิบายวิธีการอ่าน
5. ครูนำบัตรคำ “สงสาร” ขึ้นแล้วให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกัน
6. ครูยกตัวอย่างคำที่อ่านออกเสียง “อง” เช่น ลง จง พร้อมทั้งให้นักเรียนลองยกตัวอย่างทีละคน และตัวอย่างคำที่มีเสียง “อา” มี ร สะกด เช่น การ หาร
7. ครูแจกใบงาน จับคู่ คำที่ออกเสียง “อง” และ คำที่ออกเสียง “อา” ที่มี ร สะกด
8. ครูและนักเรียนร่วมสรุปการอ่านคำที่ออกเสียง “อง” และออกเสียง “อา” ที่มี ร สะกด

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง แผนผังกลอนสี่

“สงสาร”

สงสารเจ้าเหมียว เดินเปลี่ยววกลงทาง
สุดแสนอ้างว้าง อยู่กลางป่าดง

ใบงานที่ 4

คำสั่ง จงโยงเส้นจับคู่คำที่อ่านออกเสียงตรงกับคำข้างหน้า

1.	ชง	ชก
		ลง
2.	หงส์	จง
		หน
3.	การ	หาร
		กาบ
4.	มาร	จาก
		จาน
5.	อ่าน	ปาน

อาจ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง การอ่านคำว่า “เหตุการณ์” เวลา 1 คาบ คาบละ 60 นาที

วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำ) ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548 ผู้สอน นางกรรณา พูลสวัสดิ์

สาระสำคัญ คำว่า “เหตุการณ์” เป็นคำที่อ่านออกเสียง 2 พยางค์ พยางค์แรกอ่านออกเสียง “เอด” พยางค์หลังอ่านออกเสียง “อา” ที่มี ร สะกด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านคำที่อ่านออกเสียง “เอด” และ เสียง “อา” ที่มี ร สะกด
2. นักเรียนมีความสามารถในการแต่งประโยคจากคำที่อ่านออกเสียง “เอด” และเสียง “อา” ที่มี ร สะกด

เนื้อหา

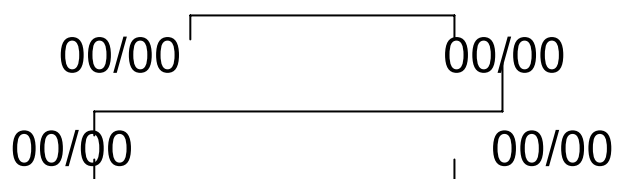
- การอ่านคำที่ออกเสียง “เอด” และออกเสียง “อา” ที่มี ร สะกด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนฟังว่า เหตุการณ์สามารถเกิดขึ้นได้ทุกวัน มีทั้งเหตุการณ์ดี และไม่ดี พร้อมทั้งสุ่มให้นักเรียนออกมาเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนให้ครูและเพื่อนฯฟัง
2. ครูนำแผนภูมิ การอ่านบทร้อยกรอง กลอนสี่ติดบนกระดานให้นักเรียนสังเกตและครูแนะนำวิธีการอ่านที่ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “เหตุการณ์” ตามครูทีละวรรคพร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านตาม
4. ครูนำบัตรคำ “เหตุการณ์” ซูขึ้นแล้วให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกัน
5. ครูอธิบายการอ่านออกเสียง “เอด” และออกเสียง “อา” ที่มี ร สะกด พร้อมยกตัวอย่างคำอื่น เช่น อากา อากา อากา พร้อมทั้งให้นักเรียนลองยกตัวอย่างทีละคน
6. ครูแจกใบงานให้นักเรียนแต่งประโยค จากคำที่ครูกำหนดให้
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านออกเสียง “เอด” และออกเสียง “อา” ที่มี ร สะกด

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

แผนผังกลอนสี่

“เหตุการณ์”

เหตุการณ์ดีดี
เก็บไว้กระทำ

เรานี้มักจำ
เพื่อนำเตือนใจ

ใบงานที่ 6

คำสั่งจงแต่งประโยคจากคำที่ครูกำหนดให้

1.

อาการ =

2.

สงสาร =

3.

อาจารย์ =

4.

อาหาร =

5.

อาคาร =

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

เรื่อง การอ่านคำว่า “รสชาติ” เวลา 1 คาบ คาบละ 60 นาที

วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำ) _____ ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548 ผู้สอน นางกรุณา พูลสวัสดิ์

สาระสำคัญ คำว่า “รสชาติ” เป็นคำที่อ่านออกเสียง 2 พยางค์ พยางค์แรกอ่านออกเสียง “โอะ” ลดรูป พยางค์หลังอ่านออกเสียง “อา” ที่มี ตี สะกด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านคำที่อ่านออกเสียง “โอะ” ลดรูป และ “อา” ที่มี ตี _____ สะกด

เนื้อหา

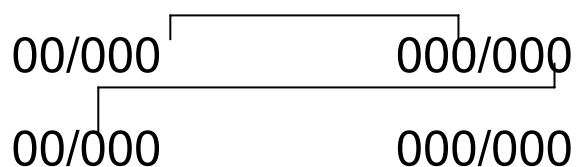
- การอ่านคำที่ออกเสียง “โอะ” และออกเสียง “อา” ที่มี ตี สะกด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำน้ำตาล เกลือ มะนาว มาให้นักเรียนชิม และให้นักเรียนบอกว่าสิ่งของแต่ละสิ่ง _____ มีรสชาติเป็นอย่างไร
2. ครูนำแผนภูมิ การอ่านบทร้อยกรอง กาพย์ยานี ๓๑ บรรทัดแรกให้นักเรียนสังเกตและครู _____ แนะนำวิธีการอ่านที่ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “รสชาติ” ตามครูทีละวรรคพร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านตามที่ละคน
4. ครูนำบัตรคำ “รสชาติ” ชูขึ้นแล้วให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกัน
5. ครูอธิบายการอ่านออกเสียง “โอะ” ลดรูป และออกเสียง “อา” ที่มี ตี สะกดพร้อมทั้ง _____ ยกตัวอย่างคำอื่น เช่น สด รด มด ญาติ พร้อมทั้งให้นักเรียนยกตัวอย่างทีละคน
6. ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองรสชาติตามครูอีกครั้งทีละวรรค แล้วให้นักเรียนอ่าน _____ ออกเสียงพร้อมกัน
7. ครูแจกใบงานให้นักเรียนเติมคำในช่องว่าง คำที่อ่านออกเสียง “โอะ” ลดรูป และอ่านออกเสียง _____ “อา” ที่มี ตี สะกด

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนการอ่านออกเสียง “โอะ” ลดรูป และอ่านออกเสียง “อา” ที่มี ติ สะกด

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง แผนผังภาพย่ยานี้

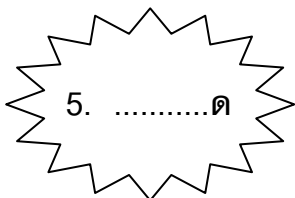
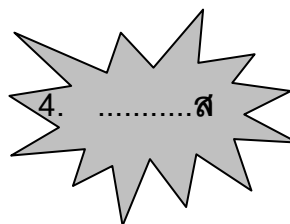
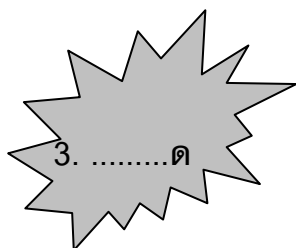
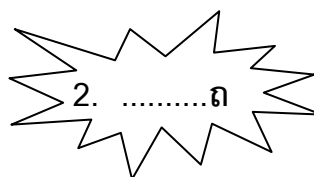
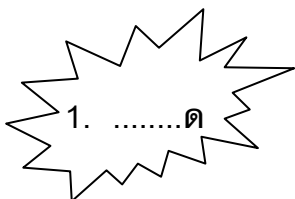
“รสชาติ”

ชีวิตมีรสชาติ ต้องฉลาดในการเรียน
ศึกษาและพากเพียร หมั่นอ่านเขียนเร่งพัฒนา

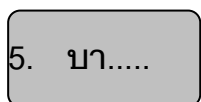
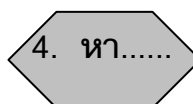
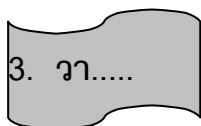
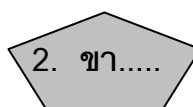
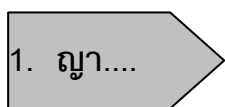

ใบงานที่ 9

คำสั่ง จงเติมพยัญชนะลงในช่องว่างให้มีความหมาย และอ่านออกเสียง
โอะ ลดรูป

คำสั่ง จงเติมคำที่มีเสียง ด หรือ ต สะกด และให้มีความหมาย

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

เรื่อง การอ่านคำว่า “เจตีย์” เวลา 1 คาบ คาบละ 60 นาที

วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำ) ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548 ผู้สอน นางกรรณา พูลสวัสดิ์

สาระสำคัญ คำว่า “เจตีย์” เป็นคำที่อ่านออก 2 พยางค์ พยางค์แรกอ่านออกเสียง “เอ” พยางค์หลังอ่านออกเสียง “อี”

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านคำที่อ่านออกเสียง “เอ” และ “อี”

เนื้อหา

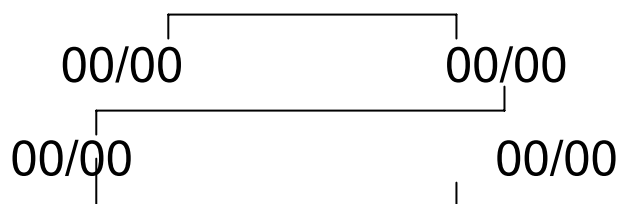
- การอ่านคำที่ออกเสียง “เอ” และออกเสียง “อี”

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำภาพเจตีย์หลายรูปมาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เจตีย์” ขึ้นให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันเขียนแผนผังกลอน 4 บทกระดานทีละคน โดยผลัดกันทีละวรรค พร้อมทั้งโยงเส้นสัมผัส
3. ครูอ่านบทร้อยกรอง “เจตีย์” พร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านตามครูทีละวรรค
4. ครูให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “เจตีย์” อีกครั้งพร้อมทั้งให้หาคำที่ประสมด้วยสระ “เอ” และสระ “อี” ทีละคน
5. ครูอธิบายการอ่านออกเสียง “เอ” และออกเสียง “อี” พร้อมยกตัวอย่างคำอื่น เช่น เวที เทลี
6. ครูแจกบัตรคำ ให้นักเรียน 10 คำ ให้นักเรียนค้นหาคำที่อ่านออกเสียง สระ “เอ” และสระ “อี” แล้วนำออกมาเขียนบนกระดาน
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านออกเสียง “เอ” และอ่านออกเสียง “อี”

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

แผนผังกลอนสี่

“เจดีย์”

เจดีย์องค์ใหญ่
คือสิ่งสำคัญ

อยู่ในวัดนั้น
ไหว้กันทุกคน

ใบงานที่ 12

คำสั่ง ให้นักเรียนค้นหาคำที่อ่านออกเสียง เช่นเดียวกับคำว่า “เจดีย์” แล้วนำไปติดบนกระดานพร้อมทั้งอ่านให้เพื่อนฟัง

บัตรคำ 10 คำ ดังนี้

เวที

เทพี

เทสี

เสนี

เทวี

เมรี

ชีวี

เวลา

เพลลา

ตีปลี

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

เรื่อง การอ่านคำว่า “ประเสริฐ” เวลา 1 คาบ คาบละ 60 นาที
 วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำ) ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548 ผู้สอน นางกรรณา พูลสวัสดิ์

สาระสำคัญ คำว่า “ประเสริฐ” เป็นคำที่อ่านออกเสียง 2 พยางค์ พยางค์แรกอ่านออกเสียง “ประ” พยางค์หลังอ่านออกเสียง “เอ็ด”

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการอ่านออกเสียง “ประ” และการอ่านออกเสียง “เอ็ด”

เนื้อหา

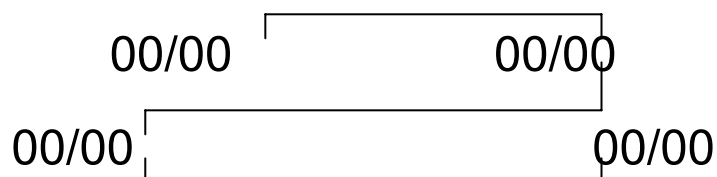
- การอ่านคำที่ออกเสียง “ประ” และอ่านออกเสียง “เอ็ด”

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเล่านิทานเรื่องพรอันประเสริฐ 3 ประการให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกัน
 _____ บอกว่านักเรียนอยากได้พรอันประเสริฐอะไรบ้าง
2. ครูนำแผนภูมิ การอ่านบทร้อยกรอง กลอนสี่ติดบนกระดานให้นักเรียนสังเกตและครู
 _____ แนะนำวิธีการอ่านที่ถูกต้อง
3. ครูอ่านบทร้อยกรอง “ประเสริฐ” ให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านตามครูทีละวรรค
4. ครูนำบัตรคำ “ประเสริฐ” ชูขึ้นแล้วให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกัน
5. ครูอธิบายการอ่านออกเสียง ประ ว่าเป็นคำควบกล้ำ พร้อมให้นักเรียนยกตัวอย่างคำอื่น
 _____ ทีละคน
6. ครูแจกใบงานให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่าง ที่ประสมด้วยคำว่า “ประ.....” ให้มากที่สุด
7. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองตามครูอีกครั้งทีละวรรค แล้วให้นักเรียนอ่าน
 _____ ออกเสียงพร้อมกัน
8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

แผนผังกลอนสี่

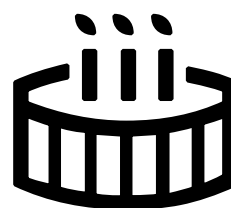
“ประเสริญ”

สุขสันต์วันเกิด

ประเสริญเพื่อนรัก

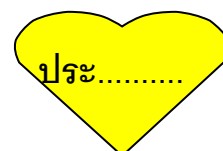
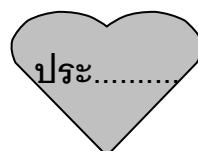
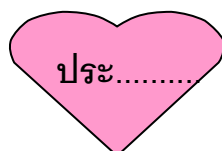
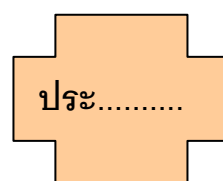
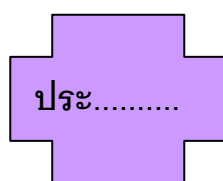
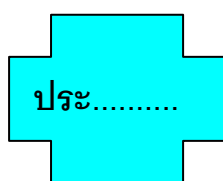
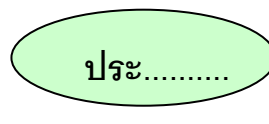
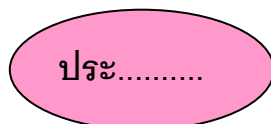
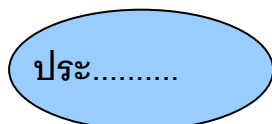
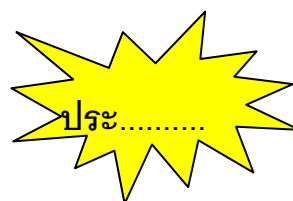
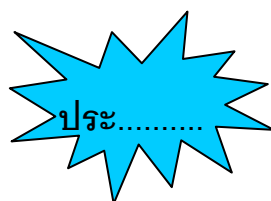
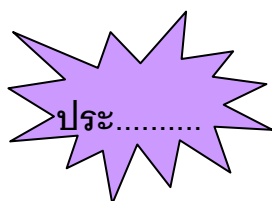
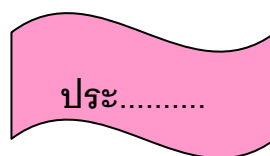
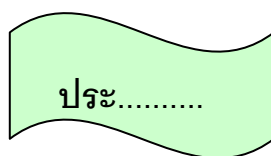
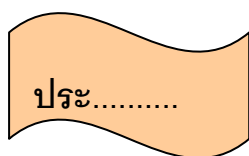
พวกเราพร้อมพรัก

เข้าทักอวยพร

ใบงานที่ 15

คำสั่ง จงเติมคำที่มีความหมายหลังคำประ.....ให้มากที่สุด

ตัวอย่าง ประปา

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19

เรื่อง การอ่านคำว่า “บุญคุณ” เวลา 1 คาบ คาบละ 60 นาที

วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำ) ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548 ผู้สอน นางกรรณา พูลสวัสดิ์

สาระสำคัญ คำว่า “บุญคุณ” เป็นคำที่อ่านออกเสียง 2 พยางค์ พยางค์แรกและพยางค์หลังอ่านออกเสียง “อุ” ที่มี ตัวสะกดแม่ กน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านคำที่อ่านออกเสียง “อุ” ที่มีตัวสะกดแม่ กน

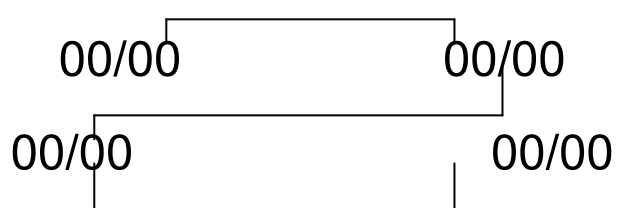
เนื้อหา

- การอ่านคำที่ออกเสียง “อุ”
- การอ่านคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด “แม่กน “

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

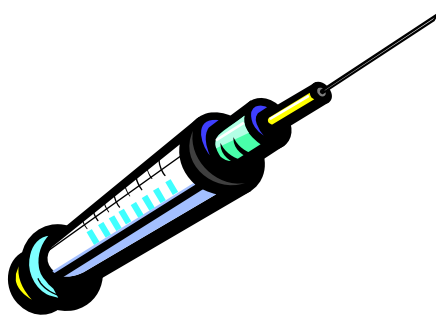
1. ครูสนทนากับนักเรียนถึงคติพจน์ที่ว่า “บุญคุณต้องทดแทน แค้นต้องชำระ” พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงคติพจน์นั้น
2. ครูนำแผนภูมิ การอ่านบทร้อยกรอง กลอนสี่ติดบนกระดานให้นักเรียนสังเกตและครูแนะนำวิธีการอ่านที่ถูกต้อง
3. ครูให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “บุญคุณ” ตามครูทีละวรรคและอ่านพร้อมๆกัน
4. ครูให้นักเรียนช่วยกันหาคำที่อ่านออกเสียง “อุ” ที่มี แม่กน สะกด แล้วออกมาเขียนบนกระดาน
5. ครูแจกใบงาน ให้นักเรียนเขียนคำที่อ่านออกเสียง “อุ” ที่มีตัวสะกดแม่ กน
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง แผนผังกลอนสี่

“บุญคุณ”

ลำบากยากแค้น	ตอนแก่ชรา
ลูกหลานเฒ่าชรา	ตอบแทนบุญคุณ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20

เรื่อง การอ่านคำว่า “บทเรียน” เวลา 1 คาบ คาบละ 60 นาที
วิชา ภาษาไทย (การอ่านคำ) ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2548 ผู้สอน นางกรุณา พูลสวัสดิ์

สาระสำคัญ คำว่า “บทเรียน” เป็นคำที่อ่านออกเสียง 2 พยางค์ พยางค์แรกอ่านออกเสียง “โอะ” ที่มี “ท” สะกด พยางค์หลังอ่านออกเสียง “เอียน”

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านคำที่อ่านออกเสียง “โอะ” ที่มี “ท” สะกด
2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านคำที่อ่านออกเสียง “เอียน”

เนื้อหา

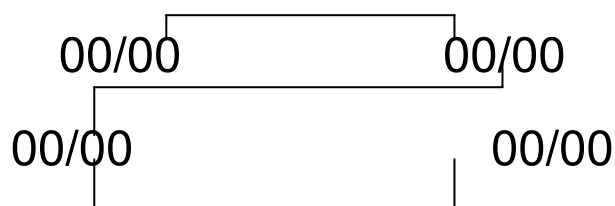
- การอ่านคำที่ออกเสียง “โอะ” ที่มี “ท” สะกด
- การอ่านคำที่ออกเสียง “เอียน”

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนออกมาเขียนแผนผังกลอนสี่ บนกระดานทีละคน พร้อมทั้งโยงเส้นสัมผัส
2. ครูอ่านบทร้อยกรอง “บทเรียน” ให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านตาม 2 เที้ยว
3. ครูชูบัตรคำ “บทเรียน” ให้นักเรียนอ่าน พร้อมอธิบายวิธีการอ่านออกเสียง “โอะ” ที่มี “ท” สะกด และการอ่านออกเสียง “เอียน”
4. ครูให้นักเรียนค้นหาคำที่อ่านออกเสียงทำนองเดียวกันในบทร้อยกรอง
5. ครูแจกใบงานให้นักเรียนเติมคำที่อ่านออกเสียง “เอียน”
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านออกเสียง “โอะ” ที่มี “ท” สะกด และการอ่านออกเสียง “เอียน”

ฝึกอ่านบทร้อยกรอง

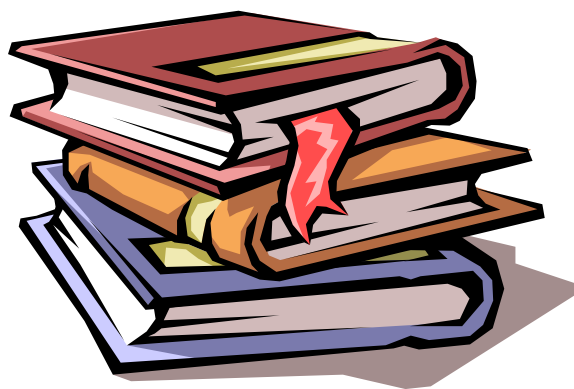
แผนผังกลอนสี่

“บทเรียน”

พ่อแม่สั่งสอน
หนูยังเล็กเล็ก

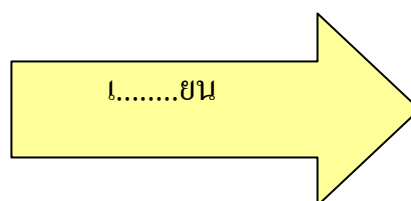
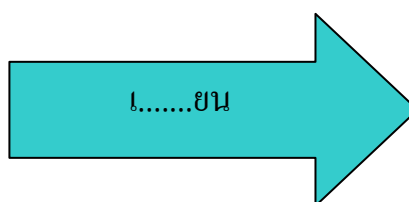
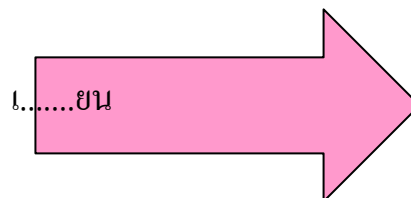
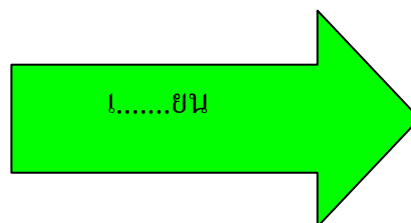
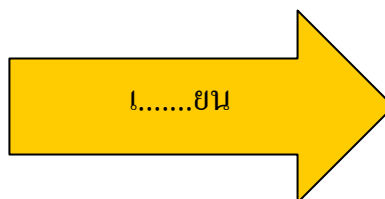
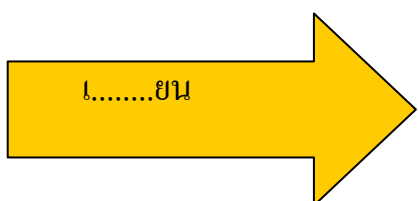
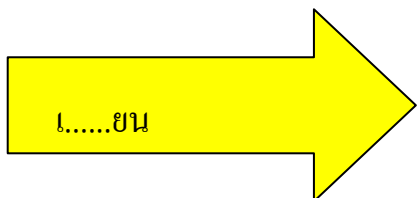
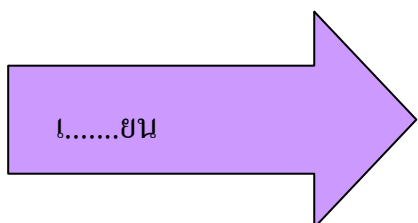
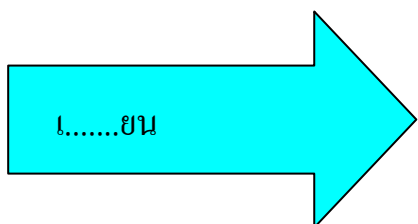
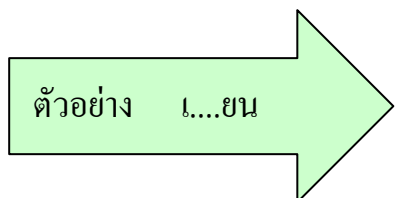
เมื่อตอนเป็นเด็ก
จำเป็นบทเรียน

ใบงานที่ 20

คำสั่ง จงเติมพยัญชนะลงในช่องว่างให้ถูกต้อง และทุกคำต้องอ่านออกเสียง

“เอียน”

ภาคผนวก ข

ตารางการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอ่านคำ
โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านด้วยบัตรย่อยกรอง

ภาคผนวก ค

Profile สำหรับเด็ก

ผลสำรวจปัญหาในการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์

(Specific Learning Disabilities : SLD)

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เตือน พรหมเมศ
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา
2. อาจารย์พัชรี จิวพัฒนกุล
อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา
3. อาจารย์จริยา ตาเดอิน
อาจารย์ประจำวิชาภาษาไทย โรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางกรรณา พูลสวัสดิ์
วันเดือนปีเกิด	1 กันยายน 2511
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	27/1 หมู่ที่ 1 ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90100
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูโรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านแปะ-ระเหนือ หมู่ที่ 4 ตำบลแปะ-ระ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล 90150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกำแพงวิทยา อำเภอ ละงู จังหวัด สตูล
พ.ศ. 2534	คบ. (เอกภาษาไทย โทแนะแนว) วิทยาลัยครูสงขลา
พ.ศ. 2549	กศ.ม. (สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ